

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1925 november 26.

317. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

KÖZBESZÓLÁS

A dinár stabil, az államháztartás egyensúlya biztosítva, a gabona ára olyan alacsony, hogy csak úgy nyögnek belé a gazdák — a drágaság pedig úgy elterpeszkedik, mintha ál lampolgarságot nyert volna. A munka ellenértéke egyre kevesebbnek bizonyul a szükségletek fedezésére. Különösen ilyenkor, a tél beállta előtt, a nyomor évadjának előszobájában sir fel a szegénység kórusa. Honnan fog előkerülni a fűtésre, világításra és meleg ruhára való, amikor a keresmény maradt a régi, a kiadások pedig felfelé szöknek, mint lázas ember hóna alatt a hőmérő higanyoszlopa? A panaszok hatása alatt időnként kiujul a hatóságok tiszteletre méltó buzgalma a drágaság elleni törvény alkalmazásában. A kereskedőknek szigorú büntetés terhe alatt megparancsolják, hogy az árakat észrevehetően tüntessék fel, de az árjelző céduláktól tarkított boltokba alig téved be vevő. A drágaság névjegyeinek kifüggesztése nem teszi az árakat könnyebben elviselhetővé. Itt-ott meg is büntetnek néhány kereskedőt, akik az előírásokat nem tartották be pontosan, azonban maga a nagy probléma közelebb jut-e ezzel a megoldáshoz? Rég eldöntött igazság, hogy kényszerrendszabályokkal nem szüntethetők meg a gazdasági élet abnormitásai, amelyekből a drágaság lernai kígyója táplálkozik. A kilencfejű lernai kígyó minden leütött feje után két újabb fej nőtt ki és csak úgy lehetett elpusztítani, hogy a levágott fejek helyén támadt sebeket nyomban kiégeték. A drákói intézkedésekkel vágott sebekből ki kell lápiszolni a baj tenyésztő csiréit, hogy a drágaság szörnyetegének egy lemetszett feje helyett két újabb feje ne nőjön ki. Vakard meg a drágaságot és eiőbukkannak — a horribilis adók.

Kereskedőknek, iparosnak, gyárosnak a Vajdaságban az a legfőbb gondja, hogy a jövedelmét, sőt vagytonát is veszélyeztető adók szirtjei közül ép bőrrel megmeneküljön. Maguk az adónemek is elbirhatatlanok, de ezek terhét még tetemesen súlyosbítja a kivetés és behajtás kiméletlensége. A panaszok egész orkesztere viharzik a pénzügyminiszter felé, a vajdasági radikális képviselők erőlyes mozgalmat indítottak a vajdasági adózás enyhítésére, minden illetékes kormányzati tényező elismeri, hogy a sérelmeket orvosolni kellene, de egyelőre még nem jutottunk el az elhangzott ígérek eszköptálásáig. A Vajdaság harminchárom gazdasági szervezete jónak látta az energikus követelésba hangját megütni, hogy a kilátásba helyezett könnyítéseket már a legközelebbi tizenkettőjavaslatokba belefoglalják. Maga Radics István kijelenti, hogy a Vajdaságra kirótt adók megfizethetetlenül magasak és meg-

nyugtató az adóegységesítés reményét csillogtatja meg. Azonban a jövőre vonatkozó biztatásokkal szemben áll a jelen tömérdék nehézsége és az a bizonyosság, hogy a kivetett adókat mindenesetre behajtják, míg az igazságtalanságok reparálása még csak program. Termelő, közvetítő és fogyasztó mind joggal panaszkodik és mindnyájukat szanálna az a Heraklesz, aki az adóegységesítés szabályját rántaná ki a drágaság monstrumának leterítésére.

Az adóegységesítés eddigi akadályára is rámutat Radics a „Dom“-ban írt cikkében. Szerbiában, amelyre a legborzalmasabban szakadt rá a háboru, a vajdasági adórendszer kivih-

etlen volt, viszont a szerbiai adórendszer bevezetése a Vajdaságba az állam jövedelmét felére apasztotta volna. Ez az indoklás egyszersmind ráta-pint a Vajdaságban elharapózott drágaság igazi okára. Büntető eljárások lavínja nem segít a bajon, csak az adózási aránytalanságok kiküszöbölése és a közterhek egyenlő megosztása az ország lakossága között. Az adóegységesítéssel korszakalkotó jelentőségű közeledés történnék a teljes konszolidáció felé, amelynek igazi alapját a szerb-horvát megegyezés teremtette meg. A drágaság kérdésének mélyén politikum húzódik meg és a politika feladatainak bölcs betöltése a legjobb gyógyszer a drágaság ellen.

Országos ünnepet rendeznek Pasics nyolcvanadik születésnapján

Elsimult a jugoszláv-olasz diplomáciai affér — Radics István az olasz nép szellemi vezérének mondja Mussolinit

Beogradból jelentik: A radikális párt főbizottsága szerdán ülést tartott, amelyen kizárólag Pasics Nikola miniszterelnök nyolcvanadik születésnapjával kapcsolatos ünnepségekkel foglalkoztak. Elhatározták, hogy a radikális párt nagy vezérének nyolcvanadik születésnapját fényes ünnepségek keretében ülik meg, nemcsak Beogradban, hanem az egész ország területén. Az ülés után a főbizottság nevében Zivkovic Ljuba és Jovanovic Joca felkeresték a miniszterelnököt, akivel megbeszélést folytattak a rendezendő ünnepségekről.

Interpelláció Radics ljubljani beszéde miatt

Radics István vasárnapi ljubljani beszédét parlamenti körökben még mindig élenként kommentálják. Dr. Grizogono Pribislav független demokrata képviselő szerdán ebben az ügyben interpellációt intézett Nincsićs külügyminiszterhez. Az interpelláció hivatkozik arra, hogy kedden estig egyetlen illetékes fórum sem tartotta szükségesnek, hogy Radics István beszédének a beogradi lapokban megjelent részleteivel szemben állást foglaljon, kedden este hét órakor azonban a közoktatásügyi miniszter a sajtónak adott nyilatkozatában korrigálta egyes állításokat elhangzott kijelentéseit. Az interpelláló szerint a nyilvánosság tisztában van azzal, hogy közvetlenül Radics korrigáló nyilatkozata előtt Bodrero beogradi olasz követ megjelent Pasics miniszterelnöknél, akivel hosszasan tanácskozott. Grizogono kérde a külügyminisztert, mikor kapta meg az első jelentést Radics ljubljani beszédéről és ha azt a lapok

elferdítve közölték, mért nem intézkedett idejében a helyreigazításra nézve, ha pedig ezek a kijelentések valóban elhangzottak, miért nem vonta le a kormány a konzekvenciákat, még mielőtt egy idegen hatalom képviselője kellemetlenséget okozott a külügyminiszteriumnak. Az interpelláló szóbeli választ kér a külügyminisztertől.

Radics dicséri Mussolinit

Radics István szerdán délben hosszabb tárgyalást folytatott Nincsićs külügyminiszterrel, akihez — mint ismeretes — interpellációt intéztek Radics ljubljani beszédének külpolitikai vonatkozásai miatt. A külügyminiszter a megbeszélésen azt igyekezett tisztázni Radicsal, hogy tulajdonképpen mit is mondott Olaszországról ljubljani beszédében és hogy mi ebben a kérdésben az álláspontja.

A tanácskozás befejezése után Radics a következő nyilatkozatot tette:

— A reggeli lapok közleményeiből látom, hogy tegnapi nyilatkozatomat bizonyos tekintetben félreértették. Én különösen hangsúlyoztam, hogy szavaimat semmiesetre sem lehet úgy interpretálni, mintha azok ellenségesek volnának Mussolinivel aki ugyis mint az olasz nép szellemi vezére és mint az olasz nép egész pozitív erejének megszervezője ujjaélesztette Olaszországot a legutóbbi három év alatt és aki ezenkívül barátsági szerződést kötött államunkkal. Ezek szerint egészen természetes, hogy én mint reálpolitikus és különösen mint olyan parlamentáris kormány tagja, amely Olaszországgal barátságos viszonyban van, nem viselhettem más érzéssel egy barátságos kormány fe-

jével szemben, csak teljesen korrekt és lojális érzelmekkel. Ugyancsak teljesen tévesen közölték Bojovics milanói főkonzul szavaival kapcsolatban tett nyilatkozatomat. Én nem állítottam azt, hogy Mussolini mondott neki valamit a görögökről. Nem Mussoliniról volt szó, hanem más valakiről, aki nem is olasz.

Radics annak bizonyítására, hogy ez a jó véleménye Mussoliniról nem új keletű, felhossa, hogy a római *Vox Populorum* című lap genfi tudós tője, Teuberg grófnő előtt már a múlt év novemberében hasonló szellemben beszélt az olasz miniszterelnökről, mint azt a lapban akkor megjelent interjú tanúsítja.

Szerdán délben Bodrero olasz követ újból megjelent a külügyminiszteriumban, ahol Markovics külügyminiszterhelyettes ismertette vele Radics újabb nyilatkozatait, amelyekkel az ügy likvidálnak tekinthető.

Az egyetemi tanárok nyugdíjazásának szabályozása

Radics István közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a király szerdán ukázt irt alá, amely az egyetemi tanárok nyugdíjazását szabalyozza. A rendelet értelmében a közoktatásügyi miniszter javasolhatja, vagy a hozzá beérkezett kérvény alapján engedélyezheti valamely egyetemi tanár elbocsátását vagy nyugdíjazását, ha az illető tanár erkölcstelen vagy állásához nem méltó életmódjából arra lehet következtetni, hogy káros hatással lesz az ifjuságra, vagy ha viselkedésével az egyetem tekintélyét aláassa. Az új rendeletnek az a célja, hogy az egyetemi tanárok nyugdíjazásából és elbocsátásából kikapcsolják a politikai motívumokat. Hogy ez a rendelet elérje a célt s nem fogják-e majd a kormányok politikai célokra kihasználni, azt a jövő mutatja meg.

A kiviteli vámok a tarifális bizottság előtt

A pénzügyi bizottság tarifális bizottsága szerdán folytatta a kiviteli vámok tárgyalását. Az öt milliméter vastag üveg- és tükör-üvegek kiviteli vámját emelték, a vékonyabb üvegek vámját pedig változatlanul hagyták. A villanykörtek és műszerek kiviteli vámját a bizottság eltörölte.

A jugoszláv-magyar tárgyalások előkészítése

A külügyminiszteriumban kedden délután Ribarsz Ottokár dr. elnöke alatt tanácskozások voltak a jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások újrafelvételében. A konferencián résztvettek dr. Arangyelovics Milán egyetemi tanár, Radosavljevics Miloje kereskedelmi, dr. Vlaszka Milorád belügyi, dr. Koszics

Milán igazságügyi osztályfőnök és dr. Konyovics, a főszámvevőszék kiküldöttje.

Ribarzs dr. elnök ismertette az eddigi tanácskozások eredményét, majd áttértek azoknak a kérdéseknek a megvitatására, amelyek most fognak tárgyalás alá kerülni.

A tárgyalások e hó 30-ikán fognak megindulni Budapesten a következő konvenciókról: magyar magánkövetelések és tartozások; letétek, amelyeket a háború alatt Szerbia területéről Budapestre vittek; a tartományi és községi tartozások felosztása és a vagyon hovatartozásának megállapítása olyan helyeken, ahol a határ a közigazgatási egységeket kettészelte; állami, községi, megyei és vasúti nyugdíjasok illetményeinek kifizetése.

A konferencia után de Hore magyar övet meglátogatta dr. Ribarzs Otokárt és hosszú tanácskozást folytatott vele.

A kormány biztosítja az aviatiku ok életét

A minisztertanács szerdán délután négy órától egész fél nyolcig minisztertanácsot tartott, amelyen Radics Pavle agrárreform-miniszter a magyarországi szerb optások és a görögországi szerb menekültek telepítéséről referált. Végleges döntés ebben a kérdésben nem jött létre. Radics István közoktatásügyi miniszter a papistólak leszállítása ügyéről referált a minisztertanácsnak, amely úgy döntött, hogy ebben az ügyben a vallásügyi miniszter a közoktatásügyi miniszterrel együtt dolgozzon ki javaslatot. A Radics-párti miniszterek kivánságára ezután a dalmáciai községi választások kérdésével foglalkozott a minisztertanács és úgy határozott, hogy azokat a tartományi választásokkal egyidejűleg fogják kiírni és csak az esetben, ha a tartományi választások sokat késnének, írják ki külön a községi választásokat. Trifunovics Dusán hadügyminiszter javaslatára ezután a minisztertanács elhatározta, hogy a kormány az aviatikusok életét magas összegre biztosítani fogja. Érdekes, hogy az SHS. királyság lesz az első állam Európában, amely ilyen humánus módon gondoskodik az aviatikusokról.

A minisztertanács a közlekedésügyi miniszter javaslatára jóváhagyta a Szlavonszka Recse és a Szlava vasutvonal terveit és megbizta a közlekedésügyi minisztert az árlejtés kiírásával. A vonal két és fél kilométer hosszú lesz és kétmillió egyszáz ezer dinárt irányoztak elő az építési költségekre. Egyben bejelentették, hogy a Nis—Prokuplje-i vasutvonal elkészült. A vonal huszonhárom kilométer hosszú és december huszadikán adják át a forgalomnak.

A postaügyi miniszter javaslatára elhatározta, hogy három mérnököt és három munkást küldenek ki Németországba, hogy ott a rádió és telefon-technika fejlődését tanulmányozzák.

A minisztertanács a kereskedelmiügyi miniszter javaslatára elhatározta, hogy a szakoktatás részére külön ügyosztályt létesítsen. Ezzel elesik az a kombináció, amelyet Vukicsevics vetett

fel, hogy az ipari szakoktatás a közoktatásügyi minisztérium alá legyen rendelve. Ezután a minisztertanács felhatalmazta a kereskedelmiügyi minisztert, hogy az osztrák-jugoszláv kereskedelmi szerződést terjessze be ratifikálás céljából.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság szerdán folytatta a költségvetési tizenkettedek vitáját. Kapetanovics Gavró muzulmán bírálta a javaslatot és tiltakozott az ellen, hogy a kormány még mindig tizenkettedekkel dolgozik és nem terjeszt be

rendes költségvetést. Tiltakozott ezután az igazságtalan adórend szer ellen és követelte, hogy a minisztériumok számát és a tisztviselők létszámát csökkentsék. Végül sürgette a boszniai hadikárok kifizetését.

Demetrovics Juraj független demokrata bírálóiban a pénzügy miniszter expozéját szegényesnek mondta és követelte, hogy a Száván-tuli tartományokban ugyanazokat az adókat vessék ki, mint Szerbiában.

Végül Pusenjak szlovén néppárti kritizálta a költségvetési tizenketted-javaslatot.

A megőrült ezredes versenyfutása a vonattal

A repülőparancsnok tragédiája

Beogradból jelentik: A Szuboticáról éjfélkor induló beogradi személyvonat mozdonyvezetője Batajnicánál a nyílt pályán egy katonaruhás férfit vett észre, aki a sinek mellett futott. Amikor a vonat már majdnem utólérte a szaladó embert, az hirtelfordult és kiabálni kezdett a mozdonyvezetőre, hogy álljon meg. A vonat megállt a vasúti személyzet és az utasok a katonaruhás ember felé futottak. Amikor közelébe értek, meglepetve látták, hogy az illető katonatiszt, a ruhája csupa vér s hogy zubbonyán ezredesi disztinkció van. Az ismeretlennek azonban sem kardja, sem sapkája nem volt. Senki sem tudta, hogy mi történhetett az ezredessel, aki a hozzá intézett kérdésekre egy szót sem válaszolt és hang nélkül tűrte, hogy

felszállítsák a vonatra és Beogradba vigyék.

Félóra nyugodt viselkedés után az ezredes dühöngeni kezdett és csak nagy nehezen sikerült az utasoknak lecsillapítani. Amint Beogradba ért a vonat, értesítették a katonai hatóságokat, amelyek intézkedésére az ezredest beszállították a katonai kórházba, egyben megindították a vizsgálatot személyazonosságának megállapítására. Kiderült, hogy Plecsevics Dragomir repülő-ezredes, a novisadi repülő-ezred technikai osztályának vezetője, aki már két nappal ezelőtt eltűnt Novisadról.

Az orvosi vizsgálat alkalmával megállapították, hogy Plecsevics e'oreha'dott paralízisben szenved. Elmeógyógyintézetbe szállították.

Kanizsai zeneszerző hangversenye Párisban

Jugoszláviai magyar művész a párisi nagy operában

Párisi munkatársunk jelenti: A francia lapok nem éppen szegény hangverseny-rovata napokon át hirdette Harsányi Tibor és Wanda Strella hangversenyét. A plakátok erdejéből napokon át ismerősen mosolygott ránk a Tibor Harsányi magyaros hangzású, francia embernek majdnem kimondhatatlan neve.

Harsányi Tibor művészi képességeit a magyar zeneértők is ismerik és méltányolják, Budapesten végezte a zeneakadémiát, Szendy Árpád tanítványa volt. Minket különösen azért érdekelt a Párisban is elismert zeneszerző, mert Bácskában, Sztarakanizsán született s ott kezdődött művészi pályafutása.

Hat évvel ezelőtt, huszonegy éves korában mutatta be a budapesti Operaház egy balettjét. Harsányi azóta állandóan külföldön dolgozik. Két évig Hollandiában működött, majd Németországban tette ismertté nevét. Két éve él Párisban s nevét ugyis mint zongoraművészt, ugyis mint zeneszerzőt az elsősk között emlegetik. Az idei szezonban most tartotta első hangversenyét. Wanda Strella, aki közreműködött a hangversenyen, a varsói opera énekesnője. A hangversenyen Harsányi főleg saját szerzeményeit játszotta. Első számnak Scarlatti négy zongoraszonátáját adta elő nagy technikával, művészettel. Különösen szépek voltak a pianói. Saját szerzeményei közül a »Quatre Morceaux«-val ért el nagy hatást. A modern muzsikának érdekes frappáns példája ez, nem kakofonikus, dallamos, mint Debussy, erős, mint Rachmaninoff, a legerősebb forteból csap át pianissimo-ba minden diszsharmónia nélkül. A »Serenade« részben néhol bájos finomsággal, majd nagy erővel hallatszik a téma. Nagy zenei tudását ékesen bizonyítja a »Rapsodia«.

Felkerestem Harsányit a lakásán. A művész eddigi pályafutásáról és jövő terveiről ezeket mondta:

— A budapesti zeneakadémia elvégzése után a budapesti Operaház bemutatta egy balettmet. Elég szép sikerem volt, ennek dacára nem találtam elég teret az érvényesülésre Magyarországon, külföldre jöttem. Hollandiában két évig egyik legnagyobb filharmónikus zenekarnak voltam karmestere és emellett állandóan foglalkoztam zeneszerzéssel. Németországban rövid ideig hangversenyeztem, különösen saját szerzeményű dolgokat játszottam. Két éve élek Párisban. Minden szezonban két-három szerzői estét tartok és büszkén mondhatom, hogy még mindenütt sikert arattam műveimmel.

Megmutatott egy pár kritikát. A német, francia, holland, magyar és osztrák sajtó a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozik róla.

— Párisban sokat dolgozom — folytatja Harsányi. — Elég nagy népszerűséget értem el. Műveim különböző zenekarok műsorában állandóan szerepelnek. Ha időm engedi, úgy még az idei szezonban a filharmónikusok hangversenyét én fogom dirigálni. Most egy quartetten és egy operán dolgozom, melynek a párisi Operában lesz a bemutatója.

Kérdésemre, hogy Jugoszláviába mikor látogat el, ezt felelt:

— Évek óta készülök Jugoszláviába, részben, hogy szülővárosomat meglátogassam, részben, hogy Beogradban és egy-két nagyobb városban műveimet megismeressem. Remélem, hogy a nyár folyamán tudok annyi időt szakítani, hogy ezt a régi tervemet keresztül vigyem.

Bruck Imre

Szóthat az orgona

A pénzügyminiszter elengedte a szombori karmeliták orgonájára kivetelt száznyolcvanezer dináros vámot

Szomborból jelentik: A karmelita-tempom orgonájának vámkerése hosszú huzavona után elintéződött. A közadakozásból rendelt orgonára ugyanis — mint emlékeztetés — a fennálló rendeletek értelmében száznyolcvanezer dinárt vámot vetett ki a szombori adóhivatal. Ekkor Petrovics Milivoj szombori főispán és Tomics György dr. polgármester a szombori katolikus hívők és Pater Bacsics Ambrus karmelita rendfőnök kérésére közbenjártak Beogradban, hogy az orgonát mentesítsék a magas vám alól. A főispán és polgármester első intervenciója megakadt azon, hogy a törvény csak a külföldről ajándékként küldött tárgyak vámját engedi el. Az orgona pedig belföldi hívők ajándéka. Közben pedig az orgona a vámhivatal raktárában feküdt és napról-napra nőtt a fekbér. Már közel tízezer dináros fekbér terhelte az orgonát, amikor a vámhivatal a polgármester intervenciójára megengedte az orgona elszállítását azzal a feltétellel, hogy mindaddig, míg a vámot le nem fizetik, nem szabad az orgonát kicsomagolni.

A napokban a szombori főispán és polgármester ismét Beogradban jártak és Zsivkovics Ljubánál, a radikális-párt elnökénél intervenáltak a vám elengedése céljából. A radikális-párt elnökének intervenciója ezuttal eredménnyel járt.

A karmeliták templomában máris megkezdtek az új orgona felállítását, mely egyike lesz a legnagyobbaknak az egész országban. Közel félmillió dinárba került, a legmodernebb Seier-típusu orgona, melynek hatvannegy regisztere van. A karácsonyi ünnepekre már elkészülnek a munkálatokkal és a karmeliták terve az, hogy a felszentelése után egy művészi egyházi koncert keretében mutatják be a katolikus hívőknek. A koncertet a szombori karmeliták híres muzsikusa, Páter Galovics Albert fogja rendezni.

Esnek a husarak

Katasztrófális károkat szenvedtek a sertésenyésztők

Az utóbbi hetek alatt az állattenyésztőkre nézve valósággal katasztrófális árzuhanások történtek a bácskai piacokon. Különösen a sertés hizlalók szenvedtek óriási károkat. A drága kukorica árak dacára a hizott sertés ára egyik napról a másikra leesett. Az élőállatok hirtelen áresése természetesen maga után vonta a vágott hus és az egyéb hústermékek árának az esését is. A legfeltűnőbb jelenség az, hogy az árak még most sem stabilizálódtak és újabb áresések várhatók. Mint értesülünk, ennek az olcsósági hullámnak a kivétel csökkenése az oka. A bécsi és a többi számbajöhető külföldi piacok elvannak látva áruval és ennek folytán az óriási kínálat az árak rohamos esését idézte elő.

A legutóbbi szuboticei piacon elősértés az eddigi 14—16 dináros ár helyett már 8—12 dinárt is kapható volt s a vágott hus ára 20—24 dinárról 18—20 dinárra esett le. A zsír ára kilogrammonként szintén négy dinárral esett 28 dinár helyett, ma már 24 dinárért árusítják. A marhahús kilogrammjára 18—20 dinár helyett 16—18 dinár. A borjúhús ára 26—30 dinárról 20—24 dinárra szállt le. A többi húsneműekben ezideig még nem mutatkozott nagyobb változás.

KISEBBSÉGI ÉLET

●●●

Henry Barbusse, aki jelenleg Beszarábiában van tanulmányuton, egy magyar újságírónak nyilatkozott a kisebbségi kérdéstről.

— Az én meggyőződésem szerint — mondotta — a kisebbségi kérdés a mai európai politika muló problémája. Az kétségtelen: minden állam minden polgárát emberi és politikai jogok illetik meg. Ezt egyelőre még nem látják be mindenütt, de azt hiszem nem csalódom, hamarosan rájönnek a kormányok erre is, amikor kiderül, hogy a kérdés rendezése nélkül nincs béke és konszolidáció. Ha megadják a kisebbségi jogokat — a kisebbségi kérdés végleg le fog kerülni a napirendről.

*

Ghica hercegnő temetésén résztvettek a bályoki magyarok is, akik igen sok jót köszönhetnek a nemes lelkű román hercegnőnek. A magyarok nevében a község református lelkésze a temetőben gyászbeszédet akart mondani, az utolsó pillanatban azonban megtiltották neki, hogy magyarul bucsúztassa el a halottat. A temetési incidensről a református lelkész így nyilatkozott az érdeklődő magyar újságíróknak: »Valóban azzal a szándékkal jelentem meg a hercegnő temetésén, hogy népem nevében résztvegyek a gyászban és különös részvétünket a nyilvánosság előtt tolmácsoljam. E szándékom előre tudott és elfogadott volt a család előtt, sőt én ezt annyira kötelességemnek tartottam, hogy csupán emiatt mondtam le egy másutt tartandó templomi ünnepélyen hetekkel előbb ígért szereplésemet is. Meglepetve kellett tehát tudomásul vennem a temetési szertartás alatt két megbízott utján és ami a fő, a család nevében értesemre adott kívánságot, hogy álljak el a bucsúbeszédétől. Természetesen ez előtt az ok előtt meg kellett hajolnom, arra gondolva, hogy a különben is a végsőkig felzaklatott család nem akarja tovább nyújtani a hosszadalmas és kimerítő szertartást. Azonban távolról sem itt rejlik az ok. A mi hallgatásunk nemhogy kimélte volna a gyászolókat, ellenkezőleg, egyenesen meglepte, mert mikor megtudták, hogy mi ok miatt maradt el az én beszédem, nyomban sajnálkozásukat fejezték ki a mellőzés miatt, ami egyáltalában nem az ő kívánságukra történt. Kitiűnt, hogy senki más, mint a fimgens esperes ellenezte a magyar beszédet és pedig — tudhatta, hogy előttem egyetlen számbavehető nyomtatékkal, a család kívánságának ürügye alatt. Nyilvánvaló, — itt a cél a magyar szó elfoltása volt és pedig bármi áron: még állűrügy alatt is, még a kegyeletes érzés megsértése mellett is.«

*

Az erdélyi magyar munkásság nevében a szocialista egységfront azzal a kérelemmel fordult a magyar párthoz, hogy Nagyváradon az ottani magyar párti alakuló gyűlésen a munkásság képviselője is felszólalhasson. A magyar párt a kérést elutasította azzal az indoklással, hogy nem akarja magát kitenni egy újabb Csetry-féle eset kellemetlenségeinek. Az elutasításról a magyar párt nagyváradi ideiglenes bizottsága a következő nyílt levélben értesítette az erdélyi munkásságot: »A magyar párt köszönettel és hálással fogadja a magyar munkásság érdeklődését a párt nagyváradi tagozatának megalakulása iránt. A párt mint a romániai magyar társadalom képviselője olyan kisebbségi jogokért harcol, amelyeknek megvalósulása a munkásosztály gazdasági és kulturális boldogulására épügy nélkülözhetetlen, mint a polgárság számára. Bizonyosak vagyunk benne, hogy küzdelmeinkben magyar munkás-testvéreinket mindig oldalunk mellett fogjuk találni. A magyar párt is késznek érzi magát, hogy a magyar munkásság törekvéseit szociális helyzetének javításá-

ra és művelődésének emelésére teljes erélyével támogassa. Mai alakuló gyűlésünkről üdvözljük a magyar munkásságot, amellyel minden osztályérdeken felül oly sok szent feladat megoldásában egyek vagyunk. Pártunk intézőbizottsága mindamellett úgy határozott, hogy a szocialista munkásság ama kívánságát, hogy gyűlésünkön felszólaljon, sajnálattal nem honorálhatja nem-

csak abból a szempontból, hogy a gyűlés zavartalan lefolyását biztosítja és a határozatra való tekintettel, esetleg a felmerülhető következményeket magáról ehártsa, hanem azért sem, mert a magyar párt nagyváradi tagozata megalakulásának megvitatását és elhatározását kizárólag a párt tagjainak jógaúl ismeri el és más pártszervezeteknek ingerenciát erre nem adhat.«

Doumer kormányalakítása meggyőzött

Tiszta nacionalista kormány alakítására számítanak Franciaországban

Párisból jelentik: **Doumer** designált miniszterelnöknek vállalkozása már az első órákban meggyőzött. Olyan ellenszenvet keltett megbízatása a szocialisták, a radikális és a köztársasági szocialisták táborában, hogy az első tanácskozás után, amely csak tapogatózás volt, megállapítható, hogy a baloldali kartel részéről nem kaphat többséget.

Időközben a szocialisták meggyőződtek magukat és készek az új kormányba belépni s már nem támasztanak teljesíthetetlen feltételeket, nem követelnek hét miniszteri tárcát. Beérnek azzal, hogy azok a pártok alakítsák meg az új kabinettet, amelyeket ők eddig támogattak és

az új minisztériumban csak a miniszterelnökséget igénylik maguknak, hogy a szocialista elvek kidomborodjanak a kormánypolitikában.

Ez a fordulat meglepetésként jött, azonban sikerrel nem kecsegtet. A köztársaság elnöke ugyanis nem lelkesedik olyan kabinetért, amely a szocialisták vezetése alatt áll, másrészt a kartelpártok között a radikális baloldal húzódik az ilyen megoldástól. Arra is számítani kell, hogy szocialista vezetés alatt álló

kormányban a szenátusban erős ellenzéke volna s nem sokáig tarthatná magát. Az a terv merült föl, hogy

szocialista kormány jöjjön létre radikális és köztársasági szocialista támogatással, vagy radikális kabinet, amelybe a szocialisták is belépjenek.

Politikai körökben általános az a nézet, hogy már ma délben **Paul Boncourt** vagy **Herriot** kap megbízást a köztársaság elnökétől.

Szerdán a kamarában sok szó esett arról, hogy

esetleg tiszta szocialista kormányra lehet számítani.

Erre nézve **Paul Boncourt** a következőket jelentette ki az újságíróknak:

— Nem kívánjuk magunkat kivonni a felelősség alól és hajlandók vagyunk a számunkra kinyitott kapun bemenni, azonban tuszok nem akarunk lenni.

Ebből a nyilatkozatból a szocialisták koalíciós hajlandóságára következtetnek. **Briand** külügyminiszter egyébként kijelentette, hogy nem tart igényt az új kormányban a külügyi tárcára, mert nem fontos, hogy a locarnói szerződést ő írja alá, vagy más.

Harc a koronáért

Albrecht főherceg négy évvel ezelőtt írásban elismerte a Habsburg-család fejét — A magyar trónkövetelő még nem cáfolta meg a Neues Wiener Journal leleplezéseit

Budapestről jelentik: A *Neues Wiener Journal* vasárnapi számában egy bajor monarchista-vezér tollából megjelent cikknek — amely a *Bácsmegyei Napló* már ismerttetett — azok az állításai, amelyek szerint a bajor és a német trónörökösök Anholdban, **Albrecht főherceg** nővérének kastélyában személyesen tárgyaltak **Albrecht főherceggel a magyar trón betöltéséről**, nagy feltűnést keltettek a magyar politikuskok körében. Kíváncsian várják, hogy **Albrecht főherceg**, aki a bécsi lap első cikkét óvatosan semmitmondó formában ugyan, de megcáfolta, mit fog szólni ehhez a második, már fölötte kínos konkrétumokat is tartalmazó közléshez?

Albrecht, a lojalis

A legitimista-körök nagy érdeklődéssel olvasták a *Bácsmegyei Napló* egyik legutóbbi számában megjelent azt a cikket, amely szerint **Albrecht főherceg akadályozta meg az első királypuccs sikerét** azzal, hogy IV. Károly, Magyarországba való megérkezéséről bizalmasan értesítette **Magasházy László** őrnagyot, **Horthy Miklós** kormányzó szárnysegédét. Ennek az esetnek felelevenítésével kapcsolatban előkerült egy levél, amelyet **Albrecht főherceg** annakidején dr. **Kutkafalvy Miklós** volt államtitkárhoz, a nemzetgyűlés mentelmi bi-

zottságának elnökéhez intézett egy nappal az után, hogy a mentelmi bizottság tanuként kihallgatta **Beniczky** és **Szmrecsányi** képviselők mentelmi ügyében. A levél így hangzik:

Méltóságos Ur!

Ugy emlékezem, hogy tegnapelőtti vallomásom végén tett nyilatkozatomban, mely Ö Felségének a királynak és családfőnek elismeréséről és elfogadásáról szólt, kimaradt a következő passzus: »... hogy Ö Felségét a koronás és apostoli királyt, aki részemre egyuttal legfelsőbb családfő is, feltétlenül elismerem. Ezen kijelentésem által remélem egy és mindenkorra vége van vetve mindazon az utóbbi időben felmerült tulbuzgó és téves feltevéseknek, melyek az uralkodócsalád egységének megbontására irányultak.«

Azon esetre, ha vallomásom jegyzőkönyvének ezen hiányát nem lehetne egyszerűen akkép pótolni, hogy a fenti passzust e soraim alapján utólagosan beleírják, akkor kérem Méltóságodat a mentelmi bizottság legközelebbi a **Beniczky-ügygel** foglalkozó ülésén ezen nyilatkozatomat a kellő keretben a bizottságnak felolvasni s ezután a nyilvánosság tudomására hozni. A sajtóban való megjelenése a vallomásoméhoz ha-

sonló módon történne.

Fogadja Méltóságod őszinte nagyrabecsülésém kifejezését.

Magyar-Ovár, 1921. jun. 20.

Albrecht kir. herceg

Ezt a levelet úgy kommentálják a legitimisták, hogy vele **Albrecht főherceg** egyszersmindenkorra leköötötte magát IV. Károly, illetőleg annak halála után **Ottó**, mint családfő mellé.

József, az óvatos

József főherceg udvarnagyi hivatala az **Albrecht-ügygel** kapcsolatban a következő nyilatkozatot adta ki:

— Több napilap **József főherceget** is belevonja az »Albrecht-propaganda« ügyébe. Ófensége erre vonatkozóan határozottan kijelenti, hogy ő senkit sem bízott meg, hogy nevében nyilatkozzanak tegyen és kívánja, hogy az ő neve megkiméltessék ilyenektől. Hiszi, hogy nem szükséges újra leszögezni azt, hogy ő mindenek fölé helyezi magyar hazája ügyét, melynek nagymértékben árt a királykérdés bármely formájában való előtérbe tolása, történeljének az bárki részéről. Ófensége azt már ismételtelen megmondotta nekik azzal a határozott kijelentéssel, hogy ő ezekben nem vehet részt, mert teljesen elítéli a Magyarország külpolitikai helyzetét mind sulyosbító teljesen felesleges tennetéseket, bármely oldalról jöjjenek is azok.

József főherceg ezzel a nyilatkozattal bezitottotta magát arra az esetre is, ha a magyar trónra a legitimisták jelöltje, **Ottó** kerülne és arra az esetre is, ha **Albrechtnek**, a fajvédő-jelöltnek sikerülne királlyá kikáltatni magát.

Vörös és fekete

Ötvenezer svájci frankos pör montecarlói roulett-veszteség miatt

Bécsből jelentik: A legelőkelőbb montecarlói szállodák egyikének, a *Hotel Paris*-nak tulajdonosa, **Delord Emil** pert indított egy ismert bécsi tőzsdebizományos, **Hermányi-Herzmann Jenő** Tivadar ellen és 50.000 svájci frankot követel rajta. Keresetében előadja, hogy mult év februárjában **Hermányi-Herzmann Tivadar** Jenő, aki Montecarlóban az ő fogadójában lakott, egy este minden pénzét elvesztette a rouletten és tőle, a hotel igazgatójától 60.000 svájci frankot kért kölcsön azzal a kötelezettséggel, hogy tíz napon belül visszafizeti. Minthogy tudta azt **Hermányi-Herzmann** Jenő, hogy vagyonos ember, meg is adta neki a kölcsönt, amelyből **Hermányi-Herzmann** 10.000 svájci frankot visszafizetett, de a többivel a mai napig adós maradt.

A pörfelvétel során az alperes ügyvédje azt állította, hogy a pénzt a szálloda igazgatója játékcélokra adta **Hermányi-Herzmann** Jenőnek, már pedig a monacói törvények szerint az ilyen kölcsönt nem lehet visszakövetelni. Ügyfele tényleg fölvetette a pénzt a Páris-szálloda igazgatójától és az is igaz, hogy a játékszalnál minden pénzt elvesztette s azután **Hohenlohe** hercegnőnek és **Sachsen** Ödönnek, a Depositenbank akkori elnökének ajánlatára kapott **Delord Emil**től 60.000 svájci frankot, de a hotel igazgatója nyomban levont belőle 6000 svájci frankot mint jutalékot és 2000 svájci frankot kellett fizetnie a játékmester számára, úgy hogy csak 52.000 frankot kapott kézhez, azonban 60.000 frankról kellett kötelevényt kiállítania.

A törvényszék úgy határozott, hogy miután a felperes mostani elfoglaltsága miatt nem idézhető meg Bécsbe, megkeresi a montecarlói törvényszéket, hogy hallgassa ki a panaszt.

Noviszádi legényháború

Véres uccai verekedés — A késelőt a rendőrség három nap után nyomozta ki

Szombaton éjjel Vorlicsek György napszámot Novisadon a Német- és Primorska-uccák sarkán vérbe-fagyva eszméletlenül találtak. Mentőkocsin a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy több súlyos haszsurást kapott és állapotja veszélyes.

Vorlicsek György másnapig nem is volt kihallgatható. Vasárnap arra való tekintettel, hogy állapotja életveszélyes, a rendőrség és a vizsgálóbíró kihallgatta. Vorlicsek azonban vagy nem tudta, vagy nem akarta megnevezni bántalmazóját.

A rendőrség azóta ismételtén kihallgatta Vorlicseket, aki állhatatosan megmaradt amellett, hogy nem tudja támadóját megnevezni.

Gajin Koszta detektívnek három napi nyomozás után sikerült a rejtélyes ügy összes szárait kibogoznia és a tettést Szlivka Ferenc noviszádi napszámos személyében kinyomozni és letartóztatni.

Szlivka vallomása világosságot derített a rejtélyre, Szlivka elmondta, hogy ő két társával és két cseledeánnyal az Ustvazscka-uccai Fehér-féle vendéglőből éjjel két órakor hazafelé tartott. Amikor a Ljubjanszka uccán áthaladtak, egy társasággal találkoztak, amelyben több fiatalember volt. A fiatal emberek egyike, Berg János kőfaragó, minden különösebb ok nélkül, lábával megrugta Szlivkát, aki odament a támadóhoz és megkérdezte, hogy miért bánta mazta. Még választ sem kaphatott, amikor három legény Berg társaságából, köztük Szlivka régi barátja, Vorlicsek György is rátámadt és agyba-főbe verte. Szlivka védekezett, közben valaki elvette a sapkáját és azzal együtt eltűnt. Szlivka erre hazaindult. A Német- és Primorska-ucca sarkán újra találkozott Vorlicsekkel és három társával. Szlivka megkérdezte Vorlicseket, hogy miért bántotta? Vorlicsek nem felelt, hanem hangosan kinevette Szlivkát, aki Vorlicsekre támadt. Eközben Vorlicsek barátai közül valaki bottal Szlivka fejére akart ütni, de az ütés Vorlicseket érte,

aki birkózott Szlivkával. Szlivka erre elszaladt. Mikor a verekedés színhelyétől már távol volt, arra eszmélt rá, hogy a kezében véres kést tart. Hogy kit és mikor szurt meg, nem tudja. A kihallgatott Konya Piroška és Mosó

Rozália tanuk hasonlóképp adják elő a verekedés történetét.

Vorlicsek állapota igen komoly és orvosai alig hiszik, hogy felépül.

Szlivkát átadták a noviszádi állományú rendőrségnek.

Rab és börtönőr együtt szöktek meg a szubotikai törvényszéki fogházból

Boroztak a fogoly lakásán — A fogházor nem adta ki a rendőrségnek a rabot — A letartóztatás elől mindketten kereket odtartak

A szubotikai törvényszéki fogház asztalosműhelyének vezetője, Zódi János három esztendőre jogerősen elítélt tolvaj, aki büntetése második évét tölti ki, szerdán reggel Babicskovic Mato börtönőr kíséretében kiment a városba a műhely részére különböző bevásárlásokat végezni. A fogolynak és kísérőjének tíz óra tájban kellett volna visszatérni a fogházba, de már dél is elmúlt és Zódi, valamint kísérője még mindig nem jelentkeztek. A fogház őrmester kénytelen volt arra gondolni, hogy Zódi valamilyen módon megszökött kísérőjétől és ezért telefonon értesítette a rendőrséget a fogoly és a börtönőr eltűnéséről. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és bár nem volt valószínű, hogy Zódi, ha csakugyan megszökött, éppen lakásán tartózkodik, biztonság okából mégis küldtek ki detektíveket az eltűnt rab kisbajmoki otthonába. A detektívek legnagyobb meglepetésükre

kedélyes borozgatás közben találtak rá Zódi lakásán a rabra és a börtönőrré.

Amikor a detektívek érdeklődtek, hogy miért nem tértek még vissza a fogházba, Babicskovic fogházor így válaszolt:

— Zódi megkért arra a bevásárlás után, hogy jöjjünk ki ide a lakására, mert fontos elintéznivalói vannak. Én megtettem a kívánságát és majd ha befejezi fontos elintéznivalóit, akkor visszaviszem a fogházba.

A detektívek nem akartak ebbe beleegyezni és be akarták kísérni Zódit a rendőrségre, de

a börtönőr nem volt hajlandó kiadni foglyát a rendőrségnek.

— Zódit az én őrzetemre bízták — mondotta — én vagyok érte felelős és én nem adhatom át másnak.

— Hát akkor kísérje be maga a törvényszékre — mondták neki a detektívek.

— Bizák csak rám, az én dolgom. Majd elintézem, ahogy jónak látom.

A vita azzal végződött, hogy a detektívek otthagyták a fogházort, valamint Zódit a lakásán és jelentést tettek az esetről a rendőrségnek, amely értesítette az ügyészséget arról, hogy az eltűnt fogoly a börtönőrrel együtt megkerült.

Az ügyészség utasítást adott a rendőrségnek, hogy Babicskovic börtönőrt azonnal fegyverezze le és vegye őrizetbe és kísérelje be a törvényszéki fogházba a fogoly Zódivel együtt.

A rendőrség az értesítés értelmében újból detektíveket küldött ki Kisbajmokra, Zódi lakására, hogy tartóztassák le a foglyot és a börtönőrt.

Amire a detektívek kiérkeztek Zódi lakására, a rab és a börtönőr már kereket odtartak és a legszorgosabb kutatás ellenére is nyomuk veszett.

A rendőrségnek az a föltevése, hogy Zódi leittatta a börtönőrt és azután megszökött; a részeg fogházor pedig, amikor magához tért és látta, hogy mi történt, jobbnak látta szintén eltűnni a felelősségrevonás elől. Nincs azonban kizárva az sem, hogy a fogoly és a börtönőr együtt szöktek meg, de éppily helytálló az a feltevés is, hogy elfogyott otthon a boruk és elmentek együtt egy kocsmába tovább inni.

Kilenc hónap

azért a kijelentésért, hogy „a házasság fából vaskarika“

Budapestről jelentik: A Kuria szerdán tárgyalta Mohos Agoston nyugalmazott tanító igazgatási pörét. A tanító két év előtt a szegedi szociáldemokrata pártban „A nő helyzete“ címen tudományos előadást tartott, amelyben többek közt azt állította, hogy a házasság fából vaskarika. Ezt a mondatot az ügyészség inkriminálta és igazgatási vétel címén indított eljárást a tanító ellen. A szegedi törvényszék első fokozat felmentette a tanítót a vád alól és az ítéletben hangsúlyozta a bíróság, hogy bár éles kritikát használt a házasság intézményéről, az inkriminált kifejezés mégsem igaztató. A szegedi tábla második fokozat megváltoztatta az ítéletet és Mohos Antalt igazgatási vétel címén, börtönbüntetésre ítélte. A Kuria szerdán tárgyalásán dr. Vámbéry Rusztem védte hangsúlyozta, hogy a vádlott azt a kijelentést, hogy fából vaskarika, nem a házasság intézményére értette, hanem annak a megállapításnak a következménye volt, hogy a házassággal biztosítani akarták, hogy az apai vagyon a fiúra szálljon és itt jegyezte meg azt a megfogadott álláspontot, hogy a házasságban csak az anya biztos, így tehát a házassággal a vagyonátruházási célja nincs biztosítva. A koronaügyész-helyettes azt válaszolta erre, hogy ha a vádlott kuriai bírónak tartotta volna az előadást, az nem lenne igaztató, de a munkások nem elég műveltek ahhoz, hogy azt megértsék. A Kuria a semminégi panaszokat elutasította és a tábla ítéletét mondotta ki jogerősnek.

A paraszt

Irtó: Kodolányi János

Jánosnak hitták őt is, mint a többit, ez nem fontos. Nevük rendesen nincs. Az arca is olyan nyílt ennek a Jánosnak, mint a többi Jánosé, bozontos bajusszal-szőrrel benőtt barna, csontos arc, kissé görnyedt váll és durva, rozsdaszínű csizmák a lábán. Nagyon megfontolt és lassujárású ember volt János, igaz, hogy a kenyere javát, — ha volt java annak a kenyérnek, — megette, az is igaz, hogy sok fene baj állott belé az utóbbi időkben, azonban a nyugalma mégis inkább erőt, mint hálát jelentett. Mindössze egy hold földje volt Jánosnak a vár alatt a hegyoldalban, buzát nem igen lehetett bele vetni, inkább csak krumpit, kendert termelt rajta, a buzát még úgy szerezte meg, hogy egyik lányával aratást vállalt, a másikat elszerezte az uraság hoz sommásnak, így aztán, apránként összekerült az a kis buza, ami kenyérhez kellett, hiszen a fiu évre szegődött egy dunakeszi birtokra s ott pusztítja az ételmet, arra hát nincs mód.

János a háboruban katona volt, öreg népfelkelő, máig is nyomja a lelket az a szörnyű két év. Akkor sikerült magát fölmentetni az erdőre, oda szegődött fadöngetőnek s egész télen döngette a hegyekben a nagy szálfákat, forgatta a villogó

fejszét s hallgatta mennydörgését a kiroppanó óriásoknak. Egy ilyen lezuhanó fa sudara derékon legyintette egyszer úgy, hogy végigvágódott a havon s moccani se tudott. Az estjénak úgy vitték haza a kis pútriba, ágyba fektették s a kuruzslóasszony alig-alig tudott belőle embert faragni, azóta is eldugad a feje, ha sokáig kell lehajolnia. János nem tudott írni-olvasni, hát a betegségét se firtathatta könyvekből, megelégedett avval, hogy járni, tenni-venni tudott, szegény embernek haszontalan az orvos és a patika, távol van tőle a kórház, elérhetetlenül távol...

Azonban még haszna is lett volna a legyintésnek: legalább most bizonyos, hogy nem lesz katona. Csak az esett rosszul neki, hogy az uraság egy fillért se adott neki betegsegélyzés okából, sőt avval vigasztalta, hogy örüljön a fölmentésnek, nem Jézus Krisztus ő, hogy minden szegény embert istápoljon.

No, elég az, hogy meggyógyult úgy-ahogy. Csak a szive fájt csöndesen. Minden álma, kívánsága az volt, hogy lenne neki már vagy két-három hold földcskével többje, a fiu is hadd lehetne otthon, öregségére hadd ehetne egy kicsit fehérebb kenyeret, hadd telne ki az adó, most a téli tüzelőjét kellett eladni, hogy az adót megfizethesse, pedig... s a kényszerkölcsön is, még a jóisten tudja még mi nem, a büntetéssel is tartozik még, amit a

jegyző ur kirótt rá, mert a fiu egy vasárnap nem volt a torna-egylet gyakorlatán, hiszen ki nem érti, hogy fáradt az a szegény gyerek, ha egész héten dolgozik s nincs neki arra pénze, hogy cipő-ruhát szakgasson a fiu vasárnaponként, a sárban hasaljon, törje-tépje magát! De hát azért ötvenezer koronát szabtak rá büntetésül, máig is tartozik vele. Csak a felesége...

János felesége összetört vénasszony volt, nem tudott egy szót magyarul, tótul beszéltek otthon valamennyien, sovány képén ezer ránc, rongyos kendője alól bizalmatlanul csillogtak kiégett szemei egész nap a szentképek alatt ült a kemence sarkán, mert állandóan fázott. Nyolc gyereket szült erre a nehéz világra, ötöt eltemetett. Néha édesbusz tót énekeket zengett a boldogságos Máriáról s vasárnap áhitattal csoszogott a templomba az emberével. Most már csak azt hangoztatta valami különös buzánattal, nyugalommal, hogy meg fog halni hamarosan, érzi a halált. János ilyenkor legyintett, de csöndes nyugalomát nem zavarta meg semmi. A remény, hogy talán mégis sikerül egy kis földcskéhez jutni, elhessegette a halál gondolatát. Hallotta, hogy törvényt hoztak volna arról, hogy a földnélkülieknek földet kell adni, főképp a hadviselőeknek... Nem nagyon hitte, de hátha mégis megtörténhet egyszer, hogy a szegényeknek hoznak

valami jó törvényt? S csakugyan, egy nap összeírták a jegyzői irodában az igénylőket, János is odaballagott az ünneplő ruhájában, tiszta csizmájában s fölírta az igényét. Aztán elaludt a dolog, beszéltek, hogy a püspök nem akarja engedni a földet s igaza is van, hiszen a papi földek az isten földjei... még a templomban is azt beszélte a plébános ur. De mégis, mégis, talán a jóisten is örülne, ha egyszer, csak egyetlen egyszer, a szegény ember kapna a földjeiből...

Tavasszal meghalt az asszony. Pontosan azon a napon, mikor Jánosnak átadták a félhold földet. A szegény asszony nem érthette meg. Örök birtokokat vett át a mennyek országában. János könnyezett is, de meg örült is a földnek. S a temetés után, amikor az üres kis oduban magára maradt, valami furesán elfacsarodott benne: akivel hosszú éveken át együtt örült és szomorkodott, már nem örülhet vele a kési földnek... Lassan leült a felesége helyére a kemence sarkára s elnézte a két malacot, melyek előmászta az ágy alól s csizmáját szagolgatták... A maszatos ablakon besütött a tavaszi nap.

Sóhajtott s elindult ki az uccára. A faluból ki a földre. S megállt a parcellácska végében. Végre kapott hát földet... akkorát, mint egy sírhely. De a lelke mélyén földig melegség ömlött el: ez a földbirtok az övé.

6:0

Szubjektív feljegyzések a mérkőzésről

A prágai DFC—Sand mérkőzést a korlát mellől néztem végig, dacolva a hideggel és az ellenőrrel. A hideg az orromat, az ellenőr a karomat csipkedte, ismeretlen szabályzatokra hivatkozva, amelyek tiltják a kerítéshez való támaszkodást. Követelte, hogy üljek be egy pányolyba. Végül is úgy helyezkedtem el, hogy féllábbal a pányolyban ültem, féllábbal a korlát mellett álltam és így izgultam át a meccset. Vagy igazabban: csak közvetve gyönyörködtem a rugdalózásban, egy hirtelenszöke férfiu tetemén keresztül, a mely minden szakszerű élvezetért ezerszeresen kárpótolt.

Ugy kezdte, hogy lelkesen orronvágott.

— Csuda ravasz társaság! — üvöltötte — nézze! Csak egy oldalt beszélzölök a gólt! — és felháborodottan szörpölt vörös orrával. Ami nem csoda ilyen hidegben. Am ő egyszerűen tette magát a dolgon és a kabátja ujjába törölte az egész nátháját. Történelmi pillanat volt. A csehek éppen ekkor lötték a negyedik gólt.

— Mi ez? — rikoltotta nézőtársam — meccs? vagy kabaré? vagy látványos tűzijáték? — és súlyosan becsületsértő hasonlattal illette a centercsatárt.

— Pfuj bíró! — köpött egy hegyeset és utasításokat adott Beleslinnek, hogy hátulról melbe rugja Szedlacseket harcképtelenné. Egészen bizarr tippjei voltak.

— Rajta! Az ördögbe is, mi lesz Ördög? Hát nem látod azt a csehet? A kezébe adja! Bele rakja egyenesen, mért tádot ugy a szád! *Fuuuúú!* Na, gyerünk, gyerünk, vagy alszol, a málé mindenedet Siflis, fel! le hasra, na, tudtam, puff neki! és ezt még kapusnak hívják, menjen hotelportásnak! — akkorát ugrott, mint egy magas földszinti félmelet.

Polyton növekvő tisztelettel néztem a lángoló ajku és lángoló haju férfura, aki úgy dirigált, akár egy karmester. Mindig intézkedett, mindenbe beleszólt, ő vezette az egész meccset. A krízis a második féldő utolsó perceiben érte el kulminációs pontját, amelyet a parancsnok ur a hajamba fogózva tombolt át,

Szedlacsek gólt lő

mint a hajós, aki az árbóchoz kötteti magát, ha bömből az orkán. Ami a bömbölést illeti, az utólérhetetlen volt. Ilyen dühödött bömbölést csak a Kludsky-cirkusz boldogult oroszánja tudott csapni, ha nem kapta meg rendesen vacsorai macskahus-porcióját. Így bömbölni csak én tudtam, bohó csecsemőkörömben, ha mellőztek a krumpli-cukor osztogatásnál.

— Hujjuujui! — és pörgött, mint a trendelli.

— Bele! A pájslija kellős közepébe! *Huuuúú!* azt a labdát! Bummszti! Ne ludj, vagy mi a szósz! a vakapadat,

fölfejlődni, srófoly, te, te! lábad ide, nem oda! — és a karmai között maradt körülbelül kétszáznegyvenhét szál hajam. Kezdett nagyon egyoldalú lenni a játék. Mindig csak a csehek löttek. Egy labda a tömeg közé vágódott. Ez — barátom szerint — bosszúból történt, mert a cseheknek senki sem éljenzt. Olyan némán zúgtak be a gólok, mint mikor az éji bogár nekimegy a falnak. Az utolsó percek következtek. A nagy haldoklásti jelenet. A lánghaju bácsika letörtén, mint akit a becsületétől kezdve utolsó parájáig kifosztottak, nyögdecsette vállamon:

— Szüzen engedik ki őket! Meglátja, szüzen usszak meg az egészét — és könnyezve meginvitált egy pohár krachedlire a közeli bodegába.

— Köszönöm — mondtam.

— Tíz dinár — sóhajtott.

— Az egy összeg — tettem hozzá.

— Nem, az egy üveg krachedli — magyarázta és a szívemre mutatott. Ott sejtette ugyanis a pénztárcámat. Fel-tünően otthonosan mozgott a kis kullipintyóban. Ami természetes is. Ő volt a bodegás. Mig a piros saft mellett dorbézoltam, fáradhatatlanul fejtegette nézeteit.

— Érdekes — mondta — ez a cseh csapat milyen válogatott: öt magyar és öt német. A tizenegyedik állítólag tud csehül. De futballozni, azt mind tudnak. Klasszikusan megverték bennünket. Az ilyen mérkőzés jól néz ki Topolán, vagy Malasztapáron, de így felállni Szuboticán, ahogy a Sand áll!

— Csehül dll! — mondtam.

Ekkor zúgott be a Sand hálójába a hatodik és utolsó gól.

(t. i.)

BETHLEN A KIRÁLYPUCCSRÓL

Interpellációk a magyar nemzetgyűlésen az Albrecht-propagandáról

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés szerdai ülésén a miniszterelnökség költségvetésének tárgyalásánál Peyer Károly kifogásolta az informatív célokra felvett hat milliárdot, amiből bizonyos lapok részére szubveniót adnak, így egyes bécsi lapok részére is. Indítványozta ennek a tételnek a törlését.

Gróf Bethlen István miniszterelnök kijelentette válaszában, hogy nincs olyan kormány, amely ne tartaná fontosnak a sajtóval való viszony ápolását és minden kormánynak van sajtóosztálya, amely az érintkezést fentartja a lapokkal. Hangsúlyozta, hogy ez nem pártérdeket szolgál. A nemzetgyűlés ezután elfogadta változatlanul a javaslatot.

A szociáldemokraták ezután élesen támadták a kormányt a *vüezi szék tartásdra* előirányzott költségek miatt. Várnai Dániel, Farkas István, Malasits Géza, Szedler Ferenc, Propper Sándor a tétel törlését javasolták, Bethlen felszólalása után azonban a többség ezt a tételt is megszavazta.

Interpelláció a királykérdésről

Este hat órakor tért át a nemzetgyűlés az interpellációkra, amelyek közül a legnagyobb érdeklődést Cserti József és Hegyemegi-Kiss Pál képviselőknek a királykérdésben betejesztett interpellációja keltette. Az ülésterem a nagy ülések képét mutatta és egy a képviselői padosorok, mint a karzat zsúfolva voltak.

Cserti József indokolta meg először interpellációját és nyílt választ kért a kormánytól, hogy elérkezett-e az idő a királykérdés felvetésére és ez esetben engedélyezi-e a kormány más vélemény nyilvánítását is.

Hegyemegi-Kiss Pál ismertette ezután Albrecht főherceg külföldi tárgyalásait, amelyeket Vilmos excsászarral, a volt német és bajor trónörökösrel, a Vatikánmal, Mussolinivel és az olasz királyi családdal folytatott. Hangsúlyozta, hogy az országnak nincs semmiféle puccsra szüksége. Felhívta az összkormányt, nyilatkozzék, elérkezett-e az ideje az állami főhatalom kérdése végleges rendezésének, mi az álláspontja a kormánynak azzal szemben, hogy két miniszter is résztvevő Albrecht ünnepelésében és helyénvalónak látja-e a kormányt, hogy az ifjú Habsburg Albrecht osztrák főherceget a hatóságok és felelős kormányzatok közbenjöttével állandó és kirívó ünneplésben részesítik.

Bethlen válasza

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal választ adott az interpellációra.

— A királykérdést — mondtotta — és az államforma ügyét az 1921. évi 47. törvények rendezte. Ez a törvény

megbizta a kormányt, hogy a királykérdés személyi részét készítse elő és terjessze a nemzetgyűlés elé. A kormány ma is ezen az alapon áll és ettől nem fog eltérni. A királykérdés személyi része ma még nem aktuális és nem is lesz mindaddig, amíg a nemzet minden külső betolyástól menten nem dönthet ebben a kérdésben. Nemcsak megalázó volna, de súlyos veszélyt is jelentene, ha nem az ország saját akaratára érvényesülne ebben a kérdésben, hanem a király a külföldi kegyelméből foglalná el a trónt. A kormány ezért ma nincs még abban a helyzetben, hogy előkészítse a királykérdés személyi részét és ezt mindenkor a nemzetgyűlés tudtával fogja tenni. A nemzetgyűlés beleegyezése nélkül nem rendezhető ez a kérdés, amelyet legutóbb is a csaknem népszavazással választott nemzetgyűlés szabályozott...

Péld Gyula: *Terrorral választott nemzetgyűlés!*

Peyer Károly: *Gummibotos választás!*

Peidl Gyula: *Somogyit is akkor gyilkolják meg!*

Az elnök állandóan rázta a csengőt, de a zaj olyan nagy volt, hogy a miniszterelnök csak percek elmúltával folytathatta beszédét.

Bethlen: A kormány törvényes álláspontjából következik, hogy a királykérdés személyi részét a törvényhozás tudta és hozzájárulása nélkül nem engedni elintézni.

Pikler Emil: *És ha puccs lesz?*

Bethlen: A kormánynak kötelessége minden olyan propagandát megakadályozni, amely befejezett tények elé akarja állítani a nemzetet.

Rassay Károly: *Előkészületeket se szabad tenni!*

Bethlen: A magyar közéletben vannak tényezők, amelyek a legitimizmus eszméjét képviselik, de ezek több ízben lojálisan kijelentették, hogy nem akarják a nemzetet befejezett tények elé állítani.

Drózy Győző: *Mi, köztársaságiak is szívesen kijelentenénk, de nekünk tilos minden propaganda.*

Rassay Károly: *Szóval előkészületeket szabad tenni?*

Bethlen: A Habsburg-család itt élő tagjai távoltartották magukat a politikától és csak a társadalmi életben vettek részt, társadalmi egyesületekben...

Farkas István: *Igy kezdik a trónkövetelők.*

Peyer Károly: *Pénzkérdés az egész!*

Bethlen: Ezek a társadalmi egyesületek nem politizálnak. *(Ellentmondások balról.)*

Peidl Gyula: *Bombákkal politizálnak!*

Bethlen: Raffai püspök kijelentette, hogy nem azt kell érteni a szavai alatti, amit azokha bele akarnak magyarázni.

Albrecht főherceg is megcáfolta az elene hangoztatott vádakait.

Rupert: Szeretnék hallani tőle, hogy hű-e Ottóhoz, a Habsburg-család fejéhez?

Bethlen: Nekem ehhez semmi közöm. Ez családi ügy. A miniszterek jelenléte a szóbanforgó vacsorán nem jelent semmit. Ők nem tudhatták előre, hogy ott milyen felszólalások fognak elhangzani. Ne tessék túlzott jelentőséget tulajdonítani ezeknek a tényeknek. Lap-pálik ezek, amelyek fölött naprendre kell térni. Az egész izgalmat a pártok rivalitása és a sajtó szenzációhajásza idézte elő.

Malasits Géza: *Megint a sajtó a bűnbak!*

Propper Sándor: *Mindig a sajtó kap ki.*

Bethlen: A döntő szó két tényező: a kormányé és a törvényhozásé. Amíg én ezen a helyen vagyok, garantálom, hogy más befolyás nem fog érvényesülni a kérdés megoldásában.

Cserti József és Hegyemegi-Kiss Pál kijelentették ezután, hogy nem veszik tudomásul a miniszterelnök válaszát.

Bethlen újabb felszólalása után a nemzetgyűlés a választ tudomásul vette.

Szenzációs vereségek a moszkvai saktornán Capablanca kikapott Verlinszkytől

Moszkvából jelentik: A sakkverseny finise még messze van és így korai minden kombináció, de az már bizonyos, hogy a nagy favorit, Capablanca kubai világmester lemarad az elsősről. A veterán Lasker, aki minden alkalommal újból bebizonyítja, hogy a világbajnoki páros-meccset irreális körülmények között veszítette el, rosszul startolt, de már behozta hátrányát és ha függő játszmáját kedden megnyerte volna, akkor együtt állna a vezető Bogoljubovval, így is csak fél egységgel marad el tőle. Az orosz mester nagyon szépen tartja magát az élen, de nála bohém természete miatt sohasem lehet tudni, hogy mikor török le. A husz éves Torre áll a harmadik helyen a tizenegyedik forduló után és miután Capablancával szemben eldöntetlent tudott elérni, könnyen meglepetést okozhat.

A tizenegyedik fordulóban, a két nagy hazardőr, Bogoljubov és az amerikai Marshall egymással kerültek szembe, de respektálva egymás vakmerőségét, óvatosan játszottak és remisre végeztek. Egyébként is remis-nap volt. Lasker ugyancsak eldöntetlent ért el a szívós Rétivel szemben. Eldöntetlen maradt még a Suberjew—Tartakover, ugyszintén a Grünfeld—Bogatirtcsuk pár mérkőzése is. A Yates—Iljin-Genewsky, Romanowsky—Verlinsky, valamint Schämisch—Löwenfisch játszmákat nem fejezték be. Spielmann szabadnapos volt.

Szerdán a függő-játszmákat bonyolították le, amelyek szenzációs eredményel végződtek. Werlinszky megverte Capablancá világbajnokot, Marshall elvesztette a játszmáját Schämisch-sel szemben, akinek még két lebonyolítatlan függő-játszmája marad, az utolsó helyen áll Yates pedig megverte Rubinsteint és így Gotthilf elé került. Yatesnek még három függő-játszmája van, amelyekben mind jól áll, úgyhogy azok lejátszásával jelentékenyen javíthatja pozícióját. Lasker csak eldöntetlenre tudott végezni Grünfelddel.

A mesterek állása a tizenegyedik forduló után a következő: Bogoljubov 8½, Lasker 8, Torre 7½, Marshall 7, Tartakover 6½, Rubinstein 6, Iljin-Genewsky 5½ (1), Capablanca 6½, Romanowsky 5 (1), Sabinovics 5 (1), Réti és Bogatirtcsuk 5, Dus-Chatimirsky 4½ (1), Werlinsky 4½ (2), Grünfeld 4½ (1), Spielmann 3½, Löwenfisch 3 (1), Schämisch 3 (2), Suberjew 2½, Yates 2½, Gotthilf 2 (1).

CIRKUSZ

A halál oka

— Két ur diskurál —

Első ur: Mit szól ahhoz a szórakozott halottkémhez?

Második ur: Melyikhez?

Első: A Tutánkámenéhoz.

Második: Mit csinált?

Első: Mit csinált? Kétségbeejtette az egész huszadik századot. Több fertőzést okozott az emberiségnek mint a háború és a keresztretjvényláz együttvéve. Elfelejtette beírni a halotti bizonyítványba, hogy Tutánkámen milyen betegségben halt meg.

Második: Ja, maga is erről beszél?

Első: Mi másról beszélhetnék. Sőt nekem már megvan a kialakult véleményem is. Az öreg tüdőbajban halt meg.

Második (gunyosan): Ne mondja! Levelet kapott?

Első: Meg is mondom magának, hogy mire bázírozom ezt a kijelentésemet. Olvasta maga is, hogy Tutánkámen nagyon vékonyképzű legény volt... Csak mellbaja lehetett... Sok baja volt akkoriban a zsidókkal s ő nagyon mellre szívtá az egész dolgot... Tüdőre. Biztos abban halt meg. Le merem fogadni.

Második: Elveszti. Én határozottan tudom, hogy szívba jött ölte meg. Gyenge szíve volt szegénynek, egy ici-pici kis törékeny szíve. Mondhatom, hogy alig volt szíve. Nem is volt tulajdonképpen.

Első: Honnan veszi ezt?

Második: A sok ékszerrel, amit a koporsóban találtak. Nem volt szíve az öregnek, hogy a famíliára hagyja. Inkább magával vitte a sirba. Nagyon smucig ember volt.

Első: Hát ezt honnan tudja?

Második: Mindig a legolcsóbb cigarettákat szívta, nem volt szíve rágyújtani egy egyiptomira, pedig azt mindenütt lehetett kapni. Aztán egy utolsó lyukba temette el magát, egy sötét lyukba, ahelyett hogy mint ősei fényes csarnokba temetkezett volna.

Első: Mint egyiptomi illetőségű király megszokhatta a sötétséget. A maga érveit semmit se igazolnak. Nekem igen kitűnő információim vannak arról, hogy őfelsége tüdőbajban szenvedett.

Második (irónikusán): Beszél talán a házi orvosával?

Első: Nem kérem, de a sok lépcsőjárás végül is tüdőbajossá tette. Nem bírta a lépcsőket.

Második: Már akkor zavarok voltak a lift körül?

Első: Igen. Nem működött rendesen a lift, már csak azért se, mert pár ezer évvel később találták fel. Így kapta a tüdőbaját.

Második: Mese. A szíve ölte meg. Amyira »krenkolta« magát az egyiptomi csapások miatt. Mindig gyenge szíve volt.

Első: Hát ezt már honnan tudja?

Második: Tudnivaló róla, hogy az volt a kedvenc szójárása: »Na ne itélj! Tudod, hogy szívba jössz vagyok«. Most legalább már tudja, hogy honnan ered ez a divatos mondás.

Első: Maga hiába igyekszik eltérni a dolgot. A lényeg mégis az, hogy Tutánkámen tüdőbajban halt meg.

Második: Szívba jössz.

Első: Tüdőbajban!

Második: Szívba jössz!

Első: Nézze kérem, ne hozzon ki a sodromból! Mondom magának, hogy tuberkulózis volt és pássz!

Második: Maga talán köpetvizsgálatot végeztet nála?

Első: Nézze ne vitatkozzon velem, mert úgy vágom fejbe, hogy attól koldul. Értse meg, hogy a tüdő volt oka.

Második: A szív.

Első (revolvért ránt): Ha még egyszer kétségbe meri vonni az én diagnózisom

helyességét, megkeserül!

Második (csendesén): Szív...

Első (lelővi): Legyen hát szív!

Második: Miért izél velem? Nem tudja, hogy szívba jössz vagyok. (Meghalt.)

Első: Mindenesetre ráírom a halál okát, nehogy pár ezer év múlva vitatkozzanak rajta. (Irja). A halál oka: Tutánkámen...

Stella.

Kulturharccal fenyeget a vatikáni konfliktus

A szlovén néppárt éles állásfoglalása — Váratlanul elutaztak Beogradból a katolikus püspökök

Beogradból jelentik: *Korosec* Prekoban tartott beszéde, amelynek szövege csak most érkezett meg Beogradba, politikai körökben nagy feltűnést keltett. *Korosec* ebben a beszédeben élesen támadta a kormányt és különösen *Smodiaka* vatikáni követet, a Szent Jeromos intézet ügyében elfoglalt álláspontjukért. Szerinte a kormány egészen indokolatlanul idézte elő ezt a konfliktust a pápával, aki pedig nagy barátja a szlávoknak és különösen az SHS. királyságnak.

A *B uer* Antal zagrebi érsek vezetése alatt álló püspöki küldöttség *Trifunovic* Misa vallásügyi miniszterrel folytatott többszöri tanácskozása után szerdán délután négy órakor felkereste *Pasics* miniszterelnököt, akivel hosszasan konferált, majd este váratlanul elutaztak Beogradból.

Trifunovic vallásügyi miniszter elmondotta a Bácsmegyei Napló munkatársának, hogy az eddigi tanácskozások csak informatív jellegűek voltak. A püspökök jogi alapon fejtegettek a Vatikán jogait a Szent Jeromos intézetre, míg a vallásügyi miniszter

a kormány álláspontját vázolta, jogi, történelmi és erkölcsi érvekkel támogatva alá a kormány álláspontját. A kormánynak az a véleménye, hogy a pápának, mint az egyházi főhatalomnak figyelembe kell vennie a történelmi és erkölcsi motívumokat is. Hogy az egész kérdés hogyan fog tovább fejlődni — mondotta a vallásügyi miniszter — azt még nem lehet tudni, valószínűleg *diplomáciai ultra terelődik az ügy* és a tárgyalásokat a külügyminisztérium fogja folytatni.

Egy újságíró megkérdezte a vallásügyi minisztert, hogy mit szól a szlovén néppárt magatartásához, amire a miniszter kijelentette, hogy a pártban tulságosan uralkodnak a vallási szempontok, amelyek ezuttal ellentétben vannak az állam érdekeivel.

Mint a klérushoz közelálló helyről értesülünk, a püspökök váratlan elutazásának az az oka, hogy *nem láttak alapot további tárgyalásokra* és ezért Zagrebban újabb püspöki konferenciát hívnak össze, amelyről *proklamációt fognak intézni a néphez*.

A prágai profik iskolajátékkal győztek

Hat gólt lőttek — a Sand egyet sem — Szegedinszki bíró rosszul vezette a mérkőzést — Bobor csalódást keltett

A szubotikai közönség annyit csalódott már az ugynevezett nagycsapatokban, hogy nem lehet csodálni, hogy a híres prágai DFC játékára alig ezer ember volt kíváncsi. Igaz, hogy hétköznapi lévén a futball törzsközönsége távol maradt a futballattrakciótól és csak azok gyűltek össze a Sand pályáján, akik semmiáron nem akarták elmulasztani az élvezetet, amit a DFC-től reméltek. De az az ezer ember, aki a pompás napos időben ellepte a Sand pályáját, biztosan nem sajnálja, hogy jegyet váltott a mérkőzésre, mert

a prágai legénység olyan klaszszikus futballjátékot mutatott be, amelyet még nem láttak Szubotican.

A vendégcsapat, bár nem lehet mondani, hogy nagyon megerőltette magát, az egész játékidő alatt *szébbnél-szebb akciókkal gyönyörködtette a közönséget*, mely mindvégig elragadtatással nézte

a híres csatárkivitt iskolajátékát.

A Sand dicséretes buzgalommal próbálta a prágaiak nagyvonalu szüntelen offenzíváját megtörni, de ez persze sehogysem sikerült. A DFC támadócsapata olyan játszi fölényrel jutott mindenkor a Sandkapu elé, hogy a közönség körében önkénytelenül kialakult az az általános vélemény, hogy a hat igazán remekbeszabott gólon kívül *akár még egy feltűtatót rughattak volna, ha nagyon akarják*. A tisztas győzelem bebiztosítása után azonban már nem igen mentek eredményre, hanem inkább arra törekedtek, hogy megmutassák: mi az a profi stílus. A csatársor járt ebben elől jó példával, melyben főleg

a balszárny. *Less—Szedlacsek és a bécsi Kannhauser produkál-*

tak pompás játékot.

Boborban, a híres magyar szélsőben nagyon csalódtunk: se technikai tudása, se labdavezetése nem vált ki az együttesből. A halvesorban *Mahrer* centerfedezet a legnagyobb klasszis; a magyar *Schillinger* szorgalmas átlagjátékos, ugyszintén a baloldali fedezet is. A vendégek közvetlen védelméről nehéz véleményt mondani, tekintettel arra, hogy kevés alkalmuk volt tudásukat bemutatni. Ugyanigy nem lehet beszélni a Sand csatársoráról sem, amelynek akciói egészen primitívnek tűntek fel a DFC csatársor játéka mellett.

A szubotikaiaknál csupán a védelem dolgozott, amely ha nem is voltak komoly sikerei, elvéve szépen megállotta a helyét a híres proficsatársorral szemben is.

Siflis nagy klasszisáról most is meggyőződtek a szakértők. A gólokat nem védhette, volt azonban néhány bravuros labdafogása, különösen az a robinzonád, amiért maga *Kannhauser is megdicsérte*. A hátvédek közül *Beleslin* nagy tudásával sokszor zavarba hozta a *Less—Szedlacsek-szárnyat*. *Beretka* már kevésbé boldogult, csupán néhány erős faulttal vonta magára a figyelmet Ördöggel együtt, aki mást sem csinált, mint Boborral elintézte lovas ügyeit. *Heldnek* az volt a pechje, hogy a *Less* kapta ellenfelnek, aki persze igen sokszor hagyta fuképnél. *Dujmov* a centerfedezet helyén az első negyedórán kitűnően játszott, később visszaesett.

A mérkőzés nagy szépséghibája volt *Szegedinszki* bírskodása, amely egyáltalán nem tett jó hatást a vendégekre.

A bíró erélytelensége és határozatlansága volt az oka, hogy a mérkő-

zés a második félidőben sokszor ki-zökkent a fair keretekből.

A DFC kezd, *Kannhauser* balra játszik, *Szedlacsek* szökteti *Less*t, akinek szép centerét *Beleslin* *Patek* elől a mezőnybe vágja. A labdával *Krausz* próbál elfutni a halfjától, aki azonban fölényesen szereli. Mindenki *Boborra* kíváncsi, a vékony szőke magyar labdához is jut, de olyan primitíven kezeli, mintha a szuboticalakat akarná utánozni. *Na ez a Bobor se nagy cég* — mondja ki az ítéletet a közönség és a kis magyar szélső helyett az öreg *Less* veszi kegyelbe, aki a baloldalon imponáló tudással bujik át a Sand-védelmen, *Szedlacsek*hez passzol, aki azonban gyöngén mellé lö. A DFC halfok mindenütt ott vannak, egy szubotikai csatár sem tud tőlük élni, *Welsz* igyekszik ugyan, de olyan esetenül, hogy a közönség is megmosolyogja. *Bobor* másodszor jut jó helyzetbe, érzi, hogy a presztizse forog kockán, nagy elannal próbál a vonal mellett lejutni, ám *Beretka* vadul kinyomja a pályáról. A szabad labdát *Patek* elfogja és *Siflis* csak szerencsével védi a lapos saroklövést.

Most öt percen át egymást érik a szébbnél-szebb prágai akciók.

Kannhauser elegánsan dirigál, nagyon szimpatikus, az állóhely tapsol neki, amikor finom huzással *Patek*nek csinál jó helyzetet, de a fekete nagy-darab csatár lövés helyett *Beleslin*nel kezd reménytelen párharcot. Az öreg *Less* csudáztatja meg magát, *Held* naivul beugrik a trükknek és *Szedlacsek* tisztán áll a kapu előtt, amikor *Dumjov* valahonnan a jobbszélről előrobog és ment. Eltelik negyed óra, még mindig nincs gól — ez rossz ómen, mondják a drukkerék, a végén jön a góldzőn. Az előérzet nem csal; *Patek* még ugyan nem veszélyes, de

Kannhauser nyugodtan behelyezi a labdát a hálóba.

Siflis szegény maga is meglepődik, nem is próbálkozik védelemmel. A következő percben *Szedlacsek* és *Less* körül szaladgál az egész Sand-védelem, a kopasz angol úgy játszik *Held*del, mint a macska az egérrel, mikor megunja, centeréz. A magas labdát *Dumjov* kezével leüti, a bíró fűtül — tizenegyes. A labdára *Kannhauser* áll föl, élesen lö, de *Siflis* jól helyezkedik és elfogja a labdát. A szubotikai csatársort megsegití a balhátvéd *Ottovay*, luftot rug, *Horváth* szemületes, megkaparintja a labdát, *Kovácsnak* passzol, aki erősen félrelő. A kis intermezzo után ujult erővel folyik a prágai-ostrom. *Patek* drifliz, *Ördög* szeretné szerelni, de hiába csap vele össze, a prágai egyszerűen elsöpri, *Beretka*val azonban már nem boldogul. *Kannhauser* ideálisan szökteti *Less*t, aki gyors váltást csinál *Szedlacsek*ekkel, aztán

tíz méterről előírásosan gólt plasztíroz.

Beleslin kétszer szépen szereli *Szedlacsek*ket, aki túl kényelmes, egyáltalán nem góléhes. Annál inkább *Patek*, aki mindenáron élvezni akarja a góllövés dicsőségét. *Bobor* elintézi *Ördög*t, befordul és

futásból remek gólt lö a balsarokba.

Nagyon örül a gólnak, odafut *Bobor*hoz és megveregeti a vállát. A kezdés után *Inotait* elengedi *Schillinger*, de nincs baj. *Kovács*tól végül elszedik a labdát és máris *Siflis* kapuja előtt folyik a játék. *Szedlacsek* testcsellel kijátsza *Dumjov*ot. *Kannhauser*hez tojja a labdát, aki a tizenegyes tájáról szép kényelmesen

a mérkőzés legszebb gólját lövi.

A szünet után már nem egészen komoly a játék. A macska-egérharc kezd unalmas lenni és a közönség igen maliciózan biztatja a szubotikai fiukat. Pár percig a Sand van frontban, a csatársornak azonban sehogysem megy a játék; a DFC-védelem igen gyors és *Welsz* igen fejtelten. A 6-ik percben *Less*

sétál föl, kiugratja Szedlacseket, aki mellé lö.

A profik frissebben mozognak, kedvel bännak a labdával — megkezdődik az iskolajáték.

Bobor erősen összecsap Ördöggel. A népszerű szubotcai halfi kissé keményen felvágja a prágai szélsőt, a dolog nem tetszik a vendégeknek, protestálnak Szegedinszkinél, aki büntetőt ítél. Patek átvág a halvesoron és miközben Ördögöt Bobor nevében elintézi, Szedlacsekhez passzol, akinek lövését Siflis könnyen fogja. Most egymásután küldik a bombákat a Sand-kapura; a sort Less kezdi meg, akit Held hoz ki a türelemből egy kis faulttal. Általában sűrűn volna alkalma a bírónak fütyülni, de Szegedinszki nem veszi észre semmit, még Beleslín faultját sem, pedig igen szemrevaló.

Gyönyörű belső kombináció után Kannhauser ereszt meg egy hatalmas lövést — Siflis pompás stílusban lehuza.

Kovács kétszer elindul Inotival, a gyors szubotcai szélső azonban Veigelhoferral szemben lassúnak bizonyul. Ördög újból beszáll Boborba, amit már Kannhauser is megsokai és ahogy összecsap Ördöggel, a kis Sand-halfi vele együtt a földre esik. A prágai center gyorsan kihasználja az alkalmat, ráül Ördögre és megdöngölyözi. A közönség-

nek tetszik a dolog, még a bírónak sem haragszik, amiért az egész jelenetet isteni nyugalommal elnézi. Bobor már nem csinál mást, mint Beretkával és Ördöggel viaskodik. A játék azért nem veszít szépségéből. Less és Szedlacsek váltással keresztülvitt akcióját Beleslín kézzel akasztja meg.

A tizenegyest az öreg Less belövi. Kannhauser hátrahozott labdáját Szedlacsek vad erővel lövi, Siflis gyönyörű robunzonáddal elfogja a labdát.

A pompás vádás Kannhausernek is tetszik, odamegy Siflishez és megdicséri.

A dicséret jólesik a nagytehetségű Sand-kapusnak és a következő percben újabb szép védelemmel dupláz rá. Less egész jó helyzetbe jut, Beleslín azonban hátulról elnyomja és a lövés fölé megy. Ugyanerre a sorsra jut Szedlacsek hatalmas bombája is a 36-ik percben. A Sand-csatársor támad, de nem veszélyes. Patekot leszereli Beleslín, közben azonban kézzel érinti a labdát.

A büntetőt Veigelhofer értékesíti.

A játék most már nem érdekes, a profik lefekeznek, a gólaránnyal meg vannak már elégedve. A Sand még szeretne gólt szerezni, de késő, a bíró lefújja a mérkőzést.

A prágai DFC Szubotcáról Beogradba utazik, ahol az országos bajnokcsapat, a Jugoszláviával fog játszani.

Reflektor és Alreflektor

Szép szerelmi história — apróhirdetéseken

Az apróhirdetési szerelmi levelezés egészen antik dolog, őseink már Nőé előtt apróhirdetés útján szaporodtak és a modern szerelem legfőbb tényezője ma is az apróhirdetés. A lapok apróhirdetési oldala nyitott könyv az életből. Itt kereskednek, intrikálnak, hizelegnek és szerelmeskednek az emberek és felkiáltják egymásnak — méltányos áron — a szolgálataikat. A Bácsmezei Napló levelezés rovatában már hónapok óta rendezvünk egy szerelmespár *Reflektor* jellegűt. Őket azonban nem a fűszer és rövidáruszakma hozta össze, hanem a szerelem, amelynek tiltott ösvényein csak a legnagyobb nehézségekkel járhatnak, olyan sok az ellenségük. Igazán megható ez a küzdelem, amit a két szerető folytat, hogy megtarthassák egymást. Mi ehhez képest a Rómeó és Júlia históriája? Rendszerint vasárnap jelentek meg az apróhirdetési üzenetek, amelyeknek ez volt a mottója: »Csókolós szeretettel«. Csupa csókból, cvikupusziából és izgató ölekezésekből állottak ezek a kis levelek, az illető szerencsés kópét még a legpártatlanabb olvasó is irigyelte, ezért a szenvedélyes nőért. A boldog szerelem kék égére — mint az éjféli költői műfajok ilyenkor előírják — sötét felhő szállott. Nem tudni, ki a galád intrikus, a férj, avagy a mellőzött udvarló, de valami nagyon alávaló fráter lehet. Ezelőtt egy héttel ugyanis a következő apróhirdetés jelent meg a lapban:

Reflektor. Levele késve érkezett. Legutóbb nem írtam. *Élőszóval akartam Magára csókolni szeretetem.* Ott voltam. Kerestem Magát eredménytelenül. Minél többet ír, annál jobban érzem lelke forróságát.

Ugyebár milyen bájos és romantikus? Na és erre beütött a krach a múlt vasárnapi levelezés rovatában:

Reflektor. Kimondhatatlan az örööm csodálatos ügyességünkön. *Minden találkozásunk leplezve, csak még ért a robbanó ponthoz.* Nehogy tévedés legyen ez egyszer a kezdő betű nem a napot jelzi: *csókolós szeretettel.*

Szegény kis nő milyen rémesen nyakig érezhette magát a pácbán, mikor lecsapott rá ez az üzenet. Nem tuzunk, ha azt mondjuk, hogy egy bomba nem okozott volna nagyobb riadalmat a szerelmes nő szívében. Ezek azok a bizonyos néma tragédiák, ahol csak titkos könnyű perog és a sirig hű szerelmes az első alkalommal megugrik a megtorpedózott hajó fedélzetéről. Am hősünk egy korrekt ember aki kitart a donnája mellett, ha még oly nagy is a veszedelem. Különbözik pedig kiderült, hogy sötét kezek aknamunkája volt az egész misztifikáció. A keddi lapban ugyanis az alábbi apróhír jelent meg:

Reflektor. *Aljas intrika munkába lépett.* Vigyázzon. Tegnap *»Reflektor«* hamisítás. Elégtételt nem vehetek, mert inkognitóm őrzöm. Annál forróbban csókolom.

A szerelmi folyóúgyek, ha egy harmadik személy is érdekelve van benne, rendszerint válóperrel, vagy az édespapa sablonos revolverjelenetével szoktak végződni. De én merem hinni, hogy védenek nem fognak kitaposott ösvényeken haladni. A közönség, amely sokkal nagyobb érdeklődéssel olvassa az újságban az apróhirdetéseket, mint tiszta a komoly politikai vezércikket, érdeklődéssel várja, hogy miként honyolódik ki a lap utolsó oldalán ez a szerelmi regény... Reméljük, hogy

Reflektor nem hagyja magát s az *Alreflektor* intrikál nem hintenek komolyt két szerelmes szív tiszta buzálkba... A szerelem sötét verem, — tartja az elaggott közmondás. Hússjon bele az ármány embere. Így kívánja ezt a költői igazságszolgáltatás. Azért az *Alreflektor* sem ítéljük el... Csak nyugodtan apróhirdessen ő is... Hosszau és sokszor.

(—)

HIREK

— **Nyugdíjazott postafőnök.** A postaügyi minisztérium Sztárcsevics Andret, a szubotcai vasuti posta főnökét december elsejével nyugállományba helyezte.

— **A szakiskolákat kivesszik a közoktatásügyi miniszter hatásköre alól.** A bánati kereskedelmi kamara a többi kamarákkal egyetértően még régebben felterjesztést intézett a kormányhoz, hogy a szakiskolákat vonják ki a közoktatásügyi minisztérium hatásköréből és a megfelelő szakminisztériumok felügyelete alá helyezték. A kamara alapos érvekkel támogatta felterjesztését és ennek tulajdonítható, hogy a kormány érdemlegesen is foglalkozott a kamarák kérésével. A kereskedelemügyi minisztérium — mint Beeskerekről jelentik — most leiratot intézett a beeskerei kereskedelmi kamarához, amellyel közli, hogy a miniszterelnök foglalkozott a kamarák kérésével és elhatározta, hogy azt teljesíteni is fogja. A leirat szerint már a legközelebbi fizesített-törvényben intézkedés történik a szakiskoláknak a megfelelő szakminisztériumok hatáskörébe való utalásáról.

— **Demokrata-gyűlés Szentán.** Szentáról jelentik: A szentai demokrata párt vasárnap délelőtt tíz órakor a Zöldfa-vendéglőben választmányi gyűlést tart. A gyűlést dr. Beleslín Brankó orvos, a párt elnöke fogja a politikai helyzetet ismertetni.

— **Miniszeri dicséret magyar nyelvű tankönyvért.** Radojcsics St. Svetisláv közoktatásügyi miniszteri osztályfőnök magyar nyelvű A. B. C. olvasókönyvet állított össze, amelyet Lipsic és Lampel szubotcai cég adott ki. A tankönyvet a közoktatásügyi miniszter dicséretben részesítette.

— **Református istentisztelet Szentán.** Szentáról jelentik: Vasárnap, november hó 29-én délelőtt tíz és délután három órakor Kovácsy Sándor szubotcai lelkész a főgimnázium rajztermében ünnepi istentiszteletet tart egyházi szónoklattal.

— **Tűz Szentán.** Szentáról jelentik: Fekete Károly szentai földműves Adai-ut házában szerdán délután tűz ütött ki. A tüzet rövid idő alatt sikerült eloltani. A kár tízezer dinár.

— **A locarnói szerződés az angol felsőházban.** Londonból jelentik: A felsőház szerdai ülésén kezdte meg a locarnói szerződés tárgyalását. Baldwin miniszterelnök beszédében rámutatott arra, hogy a szerződés legfontosabb eredménye, hogy ezentul csak igazolt és végső esetben kerülhet sor háborúra. A kormány mindent elkövetett, hogy a szerződés megkötésénél a dominiumokkal karöltve járjon el. Locarno eddig a legnagyobb lépés annak érdekében, hogy a népeket a háború és gyűlölködés ingoványából kiemeljék. Baldwin után Lord Grey méltatta a locarnói szerződés fontosságát.

Életfogytiglanra ítélték Lederer Gusztávnét

A tábla megváltoztatta a törvényszék halálos ítéletét. Az indokolás szerint Ledererné nem követett el felbujtást. A bíróság bűnsegédi bűnrészességét állapította meg.

Budapestről jelentik: A tábla Kállaytanácsa szerdán hirdette ki az ítéletet az elsőfokon halálraítélt Lederer Gusztávnét és az elsőfokon felmentett Lederer Sándor bűnygyében. Az ítéletkiadásnál nagy tömeg jelent meg, amelyet végül rendőrtáborokkal kellett az épületből kiszorítani az uccra, mert a kíváncsiak még a bírói emelvényt is elrepték.

Az ítélet, amelyet a bíróság déli tizenkét órakor hirdetett ki, rendelkezésében így hangzik:

— A magyar állam nevében a budapesti ítéletábra gyilkosság büntetvével és egyéb büncselekményekkel vádolt Lederer Gusztávnét és társa bűnygyében a felelősségi tárgyalás megtartása után a következő ítéletet hozta: A királyi ítéletábra az elsőfoku bíróság ítéletének a büncselekmény minősítésére vonatkozó részét teljes egészében megváltoztatja és Lederer Gusztávnét, született Schwarcz Mária büncselekmények mondia ki gyilkosság büntetvében való bűnsegédi bűnrészességben, valamint a vagyon elleni büncselekmények büntetvében csalás büntetvében és lopás büntetvében és ezért össz büntetésül életfogytiglan fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítéli. Lederer Sándorra vonatkozólag a királyi ítéletábra a törvényszék felmentő ítéletét helyben hagyja.

Amikor elhangzott az ítélet, Ledererné nagyot sóhajtott, majd védője felé nézett és amikor az elnök belekezdett az ítélet indokolásának ismertetésébe, látható örömmel, kipirult arccal foglalt helyet két óra között.

Az indokolás szerint az ítéletábra a legmondosabb megfontolás tárgyává tette, hogy a felbujtás vádia fennáll-e. Összegezte Ledererné három beismerő vallomását és megállapítja, hogy Lederer Gusztáv nem volt olyan passzív személy, mint ahogyan az elsőfoku ítélet feltünteti. A tábla úgy találja, hogy nincs elég bizonyíték a felbujtás megállapítására, mert Lederer nem

felesége biztatására követte el a gyilkosságot. A dollárüzletben kétségtelesen részt vett Ledererné, azonban ez az eset nem minősíthető rablásnak, hanem csak csalásnak, mert Kodelkától nem kellett erőszakkal elvenni a pénzt, ő azt maga adta az állítólagos üzlet céljára. Bizonyos azonban, hogy Ledererné tudott a gyilkosság tervéről és annak végrehajtásáról, tehát bűnsegédi bűnrészességgel vádolható. A tábla azt sem látja bebizonyítottnak, hogy Ledererné résztvett Kodelka holttestének feldarabolásában. Az ügyben Lederer Gusztáv vallomását egyáltalán nem lehet figyelembe venni. Enyhítő körülmény Ledererné büntetlen előléte, súlyosító azonban a bűnhalmazat és az, hogy egy jóbarátjukat gyilkolták meg bestiális módon.

Ugy az ügyész, mint a védő semmiségi panaszt jelentett be, majd az elnök Lederernéhez intézett kérdést, hogy mi a megjegyzése. Ledererné magát kihuzva állt meg a bírók előtt, pár pillanatig szótlanul állt, csak a vállá vonaglott a strádtól, majd könnyes hangon a következőket mondta:

— *Herr President, ich finde keine Worte um Dank zuzagen... Köszönöm az én bírónak, hogy megmentettek a haláltól.*

Az elnök berekesztette a tárgyalást, a terem azonban csak lassan ürült ki és a folyosón megismétlődtek azok a botrányos jelenetek, amelyek az ítéletkiadást is megzavarták. Mindenki látni akarta Lederernét, úgy, hogy a fegyőrök és a rendőrség alig tudott helyet szorítani az eltelt asszony számára. Sok százan várták a rabszállító autót a fogház Koháry-uccai bejáratánál is és elegáns, bundás hölgyek az épület vasrácsára kapaszkodtak, csak hogy egy pillanatra jobban láthassák Lederernét. Az autót azonban a fogház Markó-uccai kapujánál állt meg és a földszintről Ledererné boldogan futva ment fel az emeletre, cellája felé, úgy, hogy a fegyőrök alig tudták utolérni.

— **A bánati kereskedelmi kamara a hetipiacok megrendszabályozásáért.** Becskerekéről jelentik: Jankovics Koszta, a bánati kereskedelmi és iparkamara elnöke, a kamara megbízásából tervezetet nyújtott be a becskerei rendőrséghez. A kamara azt kívánja, hogy a rendőrség bocsásson ki rendeletet, amelyben kötelezze a hetipiaci árusokat, hogy árúkat szerint csoportosítva helyezkedjenek el, hogy az összes kofák ezután kizárólag asztalon árulhassanak. Indítványozza ezenkívül a tervezet, hogy a hetipiac csak délig tartson és vezessenek be a piacokon egészségügyi és mérlegellenőrző razzliákat.

— **A házadók csökkentését kéri a háztulajdonosok.** Beogradból jelentik: A háztulajdonosok zagrebi, ljubljani, szubotici és susáki szövetségének küldöttsége felkereste a parlamenti klubokat és a szociálpolitikai minisztert. A küldöttség azt kérte, hogy csökkentsék a magas házadókat, amelyek túlhaladják a házbérfelvételeket.

— **Haragosok, ha találkoznak.** Noviszadról jelentik: Gruics Lázár és Mián nyomdatulajdonosok 1923 október 28-án az uccán összeveszttek Vinkovics József fakeskedővel. A szóváltás tetlegességgé fajult és ennek hevében Gruics Lázár revolveréből Vinkovics lábába lőtt, Vinkovics pedig botjával fejbevette Gruics Lázárt. Az ügy főtárgyalását szerdán kezdte meg a noviszadi törvényszék Gomirac-tanácsa. Miután az ügyben harminc tanút kell kihallgatni, a tárgyalást csütörtökre folytatják.

— **Az egyiptomi miniszterelnök hirtelen meghalt.** Londonból jelentik: Zivar basa egyiptomi miniszterelnök szerdán hirtelen meghalt. Közéleti részletek még ismeretlenek, de valószínűnek látszik, hogy Zivar basa merényletnek lett áldozata.

— **Akik Romániába járnak betörni.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság szerdán tárgyalta Petrovics Mihály, Petrovics Aleksza és Sárközi Mária lazarevaci lakosok bűnügyét, akiket a belackvai törvényszék három-három évi fegyházra ítél, mert a romániai határmenti Somfalva községben Velja Nyisztor házába betörték és 50.000 dinár értékű holmit vittek el. A felebbviteli bíróság helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

— **Gyanus malomtűzek.** E hó 19-iki számunkban ilyen cím alatt megjelent cikkünkben sajnálatos félreértés folytán a Weisz Ignác és fia, zsabali malomtulajdonosok malmban előfordult kisebb tüzeset is mint gyanus malomtűz volt feltüntetve. Meggyőződünk róla, hogy a negyven év óta fennálló cégnél történt és háromezer dinárnyi kárt okozott tüzesetnél semmiféle gyújtogatás vagy más bűncselekmény nem fordult elő és a cég neve ártatlanul került a cikkbe.

— **Mükedvelő előadás Molon.** A molli polgári dalkör vasárnap este előadta az »Iglói diákok«-at. A darab szereplői Onódy Klárka, Schlesinger Mátyás, Kőszeghy T. Jenő, Nagy Győző, Bizinger József, Szántó Mátyás, Szabó Gábor, Szántó Dániel, Vargha Lajos, Buklin Gábor, Viktor Nándor, Schwarcz István, Király Béla, Kiss András és Misincki Ferdinánd valamennyien kitűnően játszottak. Előadás után tánc volt.

— **Az adai szerb Nőegylet mükedvelő előadása.** Adáról jelentik: Az adai szerb jótékony Nőegylet vasárnap este mükedvelő előadást rendezett. A szereplők Dimitrievics Béba, Rackov Zsuzsa, Besics Bojana, Sztiosevics Mária, Pecics Milivoj, Pecics Szvetisláv, Milutinovics Z., Nikolics Katica, Pecics Jován és Augusztia és Maris Szilvákó kitűnően sikerült előadásán nemzetiségre való tekintet nélkül résztvett az adai társadalom.

— **A tábla leszállította egy királysértő büntetését.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék múlt évi december 13-án Mészáros István rumai kovácsot királysértésért három évi fegyházra ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróság szerdán a büntetést másfélévi fegyházra leszállította. A büntetést a letöltött vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és szabadlábra helyezte Mészároset.

— **Brutális rendőrőrmester.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség szerdán vádiratot adott Biskupovics Pál, szilbácsi rendőrőrmester ellen, mert ez vi július 7-én Szilbácson Gyurkovics Iljiját, a noviszadi Grott és Lazic-cég utazóját a község házára kísérte, ott botlalt fejbevette, földreperverte és lábbal tiporta, úgyhogy az utazó husz napig orvosi kezelés alatt állott.

Három teljes eredeti regény, egy eredeti operett, rejtvény, bajnokverseny, sok rajz a

BÁCSMEGYEI NAPLÓ KARÁCSONYI SZÁMÁBAN

— **Hazárdjátékok alkonya Beogradban.** Az utóbbi időben nagyon elharapóztak Beogradban a hazárdjátékok. A klubok gombamódra szaporodtak el s majdnem minden beogradi klubban található bakasztal, sőt rulett is. A kártyacsatáknak már számos áldozatuk van, úgy, hogy a rendőrség beavatkozására volt szükség. Egyelőre csak a kávéházakban tiltották el a hazárd kártyajátékot. Különösen az Akadémia kávéház kártyaszobáinak a bezárása érte kellemetlenül a kártyásokat, mert akik nem voltak tagjai kluboknak, oda jártak.

— **Uccai verekedés.** Szentáról jelentik: Tóth János feljelentette Matuz Józsefet, aki szóváltásból kifolyólag meglámadta és véresre verte. A rendőrség megindította az eljárást Matuz ellen közcsendháborítás és súlyos testi sértés miatt.

— **Szabadlábra helyezték a gyújtogatással vádolt kiszácsi malomtulajdonost.** Noviszadról jelentik: A kiszácsi csendőrség október 14-én gyújtogatás gyanúja miatt letartóztatta Kollár Mihály kiszácsi malomtulajdonost, akinek a malma — amelyet Kollár pár nappal előbb jóval értékén felül bebiztosított — október 13-ról 14-ére virradó éjjel leégett. A noviszadi kerületi törvényszék vizsgálóbírája október 18-án elrendelte Kollár előzetes vizsgálati fogságát. Kollár felebbezése folytán szerdán tárgyalta a vádlanács az ügyet és Kollárt szabadlábra helyezte, de elrendelte a vizsgálat további folytatását.

— **A vak koldus és a sangvinikus rendőr.** Kedden délután egy óra tájban a park mellett járdán koldult Kiss Simon mindkét szemére vak koldus, akinek Szubotica város polgármestere adott koldulási engedélyt. A park környékére kirendelt rendőrőrszem, aki addig a borpincében teljesített szolgálatot, s úgy látszik ott szerezte be a kellő mennyiségű »erélyt és tapentatot«, eddig még teljesen ismeretlen okból a koldus elé lépett és rákiáltott, hogy azonnal takarodjék haza. A koldus erre előkotorászta a polgármesteri engedélyt, amely könyöradomány gyűjtésére jogosítja fel, s ezzel akarta bizonyítani, hogy joga van koldulni. Mikor a rendőr az engedélyt meglátta, iszonyu haragra lobbant és először kézzel, majd szolgálati gummibotjával ütni-vernikezde atehetetlen vak koldust. A vasúthoz és vasutól a város felé siető utasok csoportokba verődve felháborodás-

— **Királysértési ügy a noviszadi felebbviteli bíróság előtt.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság szerdán tárgyalta Jovenov Jeremov gaji napszamos ügyét, akit a pancsevői törvényszék királysértésért háromévi fegyházra ítél. A felebbviteli bíróság megsemmisítette az elsőfoku ítéletet és a pancsevői törvényszéket új ítélethozatalra utasította.

— **A tolvaj tamburásnő.** Noviszadról jelentik: Bačo Eteka, szentai tamburásnő ezévi január 5-én Szrbobranban Tolmasev Ljubica szrbobrani lakos zsebéből ezer dinárt lopott ki. A noviszadi kerületi törvényszék június 13-án két évi börtönre ítélte. A noviszadi felebbviteli bíróság a büntetést hathavi börtönre szállította le és azt a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és szabadlábra helyezte a muzikus leányt.

sal szemlélték a szubotici nappali csendéletet. A szegény koldust néhány embernek sikerült kimenteni az ittas rendőr kezei közül. Az idős, beteges embert az állomáson levő vasuti rendőrséghez kísérték, ahonnan fedezet mellett a városházára küldték, hogy bántalmazója ellen panaszt tehesen.

— **Uj ügyvédok.** Noviszadról jelentik: Dr. Sebestyén Mátyás csáktornyai és dr. Lederer Tibor kulai ügyvédjelöltek szerdán sikerrel letették az ügyvédi vizsgát.

— **Szegények és betegek lakomája lett a walesi herceg diszobédje.** Londonból jelentik: Edward király özvegyének hirtelen bekövetkezett halála miatt a walesi herceg lemondta a tiszteletére rendezett diszlakomát. A lemondás hírére a Lord Mayor azonnal gyűlésre hívta össze a City Corporation tagjait, amelyen elhatározták, hogy az összes romlandó ételt azonnal a kórházaknak, valamint az Údv Hadseregének rendelkezésére bocsátják. Mintegy négyszáz kiló marhasült, négyszáz darab fácán, háromszáz kiló hal, ötszáz darab pudding és öt darab féltonna sulyu teknősbékből készült leves került így szétosztásra London kórházai és szegények között.

— **Az Arabella film sajtóbemutatója.** A szubotici Meteor filmkölcsonzó szerdán mutatta be a sajtó képviselőinek az »Arabella« című filmet. A hat felvonásos kép érdekessége, hogy egy ló játsza benne a főszerepet. Az érdekes film csütörtöktől kerül bemutatásra a most megnyíló új Népmozgóban a Katolikus Legényegylet helyiségében.

— **Masa pénzt keres a címe annak a nagysikerű új francia vigjátéknak, amit a Müpártolók Köre szombaton, november 29-én este nyolc órai kezdettel mutat be a városi színházban.** Az ötletes és mulatságos vigjáték főszerepeit Deutsch Janka, Garay Béla, Szabó Marci és Kiss Jenő játsszák, úgyhogy a jó szereposztás már maga is biztosítja az első idej magyar mükedvelő előadás sikerét. Az előadás tiszta jövedelmét a rokkantak karácsonyi felruházására fordítják.

— **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyénknél a természetes »Ferenc József« keserűviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó — és munkaképességet.** Beható kórházi kísérletek alapján bebizonyult, hogy a Ferenc József viz rendkívül jótékony hatású hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Butort lopott, hogy nősülhessen.** A beogradi »Vreme« meglehetősen hihetetlenül hangzó beírésről ad hírt. A lap szerint Sztankovics Zorka beogradi magánzónó kedden megjelent a rendőrségen és előadta, hogy azalatt, amíg távol volt Beogradtól, ismeretlen tettesek behatoltak Vojvode Dragomira ucca 17. szám alatti lakására, ahonnan két szoba butort elhurcoltak. A rendőrség a feljelentés alapján széleskörű nyomozást indított és megállapította, hogy néhány hét előtt a Vojvode Dragomira ucca 17. számú ház előtt a Caró és Jellinek szállító cég egyik butorszállító kocsija állott és ezen a kocsin vitték el a két szoba berendezését. Ezen a nyomon haladva, kézrekerítették a betörőt is. Braun Frigyes, a Caró és Jellinek-cég beogradi főképviseelőjének személyében. Braunt letartóztatása után nyomban kihallgatták. Beismerte, hogy a butorokat ő szállította el Sztankovics Zorka lakásáról és azzal védekezett, hogy nősülés előtt állott, azonban nem volt pénze butorra. Braunt a rendőrség a nyomozás befejezése után átadja az ügyészségnek.

— **A szubotici borbélymunkások közgyűlése.** A szubotici borbély és fodrászmunkások november harmincadikán délután két órakor a Munkás Otthonban rendez évi közgyűlést tartanak.

— **A mikádó veje egy évig szakács volt Newyorkban.** Newyorkból jelentik: A japánok arról nevezetesek, hogy valósággal elárasztják a Nyugatot és tapasztalatokkal telve térnek vissza hazájukba. Azt is tudjuk, hogy sok japán férfi titkos missziót teljesít, de ennek az önfeládozásnak valósággal klasszikus példáját mutatta meg Fakuda őrnagy, a japán császár veje. Az őrnagy ugyanis, aki a japán vasutaknak és a szállodások egyesületének elnöke, hogy ezt a tisztét lelkiismeretesen tölthesse be, páratlan áldozatra szánta el magát. Beutazta Európát, Amerikát, hol I. osztályon, hol III-on, IV-en, azután egy newyorki szállodába beállt konyhasegéd, majd főszakács lett, egy évi szolgálat után azonban most levette a hófehér szakácsruhát, felöltötte egyenruháját s hazautazott. A szálloda igazgatójának sejtése sem volt róla, hogy ki az ő főszakácsa, csak annyit tudott róla, hogy egy tehetséges japán ember. Inkognitoját csakis akkor fedezte fel, amikor elbucszott az igazgatótól, köszönetet mondott neki, hogy alkalmat nyújtott az amerikai szállodai konyhaművészet tanulmányozására.

— **Patika vagy drogéria? A szubotici büntető járásbírószágon Hadzsics Kosztics járásbíró 24-én szerdán délután tárgyalta a szubotici drogúisták ügyét, akik ellen — mint annak idején a Bácsmegyei Napló megírta — az egészségügyi kirendeltség feljelentésére eljárás indult. Néhány héttel ezelőtt történt ugyanis, hogy a szubotici drogériákban egészségügyi razzliát tartottak, amelynek eredményeképpen három drogéria ellen beigazolódott a vádak és gyógyszerek tiltott forgalombahozatala miatt mindkét drogéria tulajdonosát ezer-ezer dinár pénzbüntetésre ítélték. Landauer Márton drogista elleni feljelentés alaptalannak bizonyult, mire a járásbírószágon Landauert felmentette.**

Mindenarcú tisztálanságot
tehat szepit, kintat, szeszert, vér-
foltot stb. szavatoltan eltávolítja a párisi
emulzió

Visagine Adeline Patti

az egyetlen tökéletes és ártalmatlan
arcápoló, amely az arcnak hosszú időre
fialatos és friss kilátást biztosít. Naponta
számos köszönőlevél. Kapható minden
gyógyszertárban, illatszertárban és dro-
gériákban. Üvege 30 dinár. Jugoszláviai
főlerakat: Zagreb, Gajeva ul. 8. 9565

— Herriot kapott megbízást kormányalakításra. Késő éjjel jelentik Párisból: Doumergue köztársasági elnök Herriot-t bízta meg kormányalakítással. Herriot a megbízást elfogadta.

— Megölte a pálinka. Szentáról jelentik: Balog József kalaposmester vasárnap délelőtt Tarapcsik József lakására menet összesett. Balogot beszállították a kórházba, de utközben Balog kiszabadult. A rendőrség jelentést tett a szubotical ügyészséghez, mely elrendelte a hulla feboncolását. Szerdán délelőtt szállott ki a bizottság a kórházba, Davidovics Bogdán büntetőjárásbíró, dr. Méri Sándor és dr. Beleschin Brankó orvos Berkovics Béla jegyzővel. A megírt boncolás megállapította, hogy Balog halálát alkoholemberzés következtében beállt szívzélihűdés okozta.

A Ma Este legújabb száma rendkívül érdekes tartalommal már megjelent. Kapható a Kurir árusítóinál.

— Késelő férfi. Noviszadról jelentik: Rosenthal János, titeli munkás október 25-ikén a Kocsi utcában késsel összeszurkálta feleségét, akit súlyos sebesüléseivel a noviszadi kórházba szállították, míg Rosenthal letartóztatották és átadták az ügyészségnek. A legújabb orvosi lálelet szerint a sebesülések nem terjednek husz napon túl, miért is a noviszadi törvényszék vádta nácsa ma hétőn szabadlábraheyezte Rosenthalt és az ügyet a járásbíróshoz tette át.

— Hitelezői család miatt letartóztatott mézárós. Szentáról jelentik: Mayer Márton szentai mézárós ellen a szubotical törvényszék — saját kérelmére — néhány nappal ezelőtt megnyitotta a csődöt és kinevezte dr. Horváth Ferenc ügyvédet csődteggondnoknak. A hitelezők szerdán bünvádi feljelentést tettek Mayer ellenhitelezői család miatt. A szentai rendőrség kihallgatta a csődbejutott mézáróst és kihallgatása után letartóztatta.

Női- és gyermekfelélneműt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérenműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kralja Aleksandra ulica 4 szám alatt, a Rossija-Fonciera palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhám-lassztás alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéřítő és szeplőkenőcsök.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

Lakásberendezések. hálók, ebédők, uriszobák, stb. stb. egyszerűbb és diszeőbb kivitelben legolcsóbban Braća Goldner légszékény, fabutor és rézarugyárában szerezhetők be. Subotica, Jugovića ul. 20.

Dr. Kengyelac Milivoj ügyvéd irodáját Vel.-Kikindáról Suboticára, Skotus Viator ulica 21. szám alá (a fõposta közelében) helyezte át.

Bácska egyik legnagyobb és legforgalmasabb községében, nagy környékkel felszerelt birkereskõpõs fizetési feltételek mellett eladó. - Cim a kiadóban 1000

DRÓTKOTELEKET szigetelt és csupasz rézvezetõket, szõlámpaszínókat, autósámkák, kábeleket elsõrendû minõségben, jutányos áron szállít a Noviszadi Kábelgyár (Radnička ul. 2.) Telefon: 121. 443

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegeyi Napló szerdai példányai közt két olyan lappeldány volt, amelyben a hatodik oldalon a

Szerdán hirdeti ki itéet a tábla Lédererné bünüggyében

cimü cikk a következõ címvaltozással jelent meg

Lédererné bünüggyében szerdán délben lesz itélet

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatta,

500 dinár jutalmat

kap. A mai lappeldányok közt szintén van két olyan lap, ami eltér a többitõl.

Aki a Bácsmegeyi Naplóra elõfizet, résztvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kiõsorsolásra.

KÖNYVEK

Mereskovszkij: Péter és Alexej. A nagy Mereskovszkij-trilogia egyik része, amelyben Nagy Péter cár életét rajzolja meg színes mese keretében a világhírű orosz regényíró. A regény két kötetben a Franklia kiadásában jelent meg.

Rákosi Jenõ: Tragikum. Rákosi Jenõ könyve a legnagyobb érdeklõdést égedemli meg. Ookos tanulmány, amely az író gondolkodását éles megvilágításban tükrõzi vissza. A Tragikum a Franklin kiadásában, a Kultura és tudomány sorozatban jelent meg.

H. G. Wells: Tono Bungay. Rényi Artur kitünõ fordításában jelent meg az angol regényíró legjobb társadalmi regénye. A Tono Bungay a háboru elõtti angol társadalomnak valóságos keresztmetszetét s vele együtt egész kommerciális kulturánk rajzát adja meg. A könyv a Pantheon kiadásában jelent meg.

Rabindranath Tagore: Gora. India forró földjén játszódik le a nagy indus meseirõ legújabb regénye. Lüktetõ élet, izgalmas fordulatok jellemzik ezt a regényt, amely a Pantheon kiadásában került könyvpiacra.

Wassermann: Fáber. A »Fáber, vagy az elpusztult évek« egyik legjobb regénye Wassermannnak. Ez a könyv a szerelem és az élet regénye: egy férfilelek fájdalmas vergõdése. A Pantheon-vállalat adta ki.

Minden könyvudonság kapható Mammuzsics A. könyvkereskedésében.

SPORT

A magyar futballszövetség tavaszi sportprogramja. Budapestról jelentik: Az MLSz nemzetközi bizottsága kidolgozta a tavaszi nemzetközi programot, amely a következõ: Február 7. Berlin—Budapest (városközi) Budapest. Február 14. Belgium—Magyarország, Brüsszelben. Május 2. Magyarország—Ausztria, Budapest. Junius 3. Magyarország—Csehszlovákia, Budapest. Május 1. Budapest—Krakkó (városközi), Budapest. Május 2. Stájerország—II. oszt. válogatott, Grázban. Junius 3. Temesvár—Budapest (városközi) Temesváron.

KÖZGAZDASÁG

Nase financije 1918-1925

Szetyerov Szlávko könyve

Szetyerov Szlávko demokratapárti képviselõnek a napokban könyve fog megjelenni. A könyv Pénzügyek-rõl szól és tíz nagyobb fejezetre oszlik. A könyv elõszavában Szetyerov a következõket mondja:

»Állami életünknek a nyolcadik esztendejébe lépünk. Hét elmúlt esztendõ után nem akad egyetlen iparosunk, kereskedõnk, gyárosunk, földmûvesünk, aki a nehéz gazdasági viszonyokra ne panaszkodna. Gazdasági életünk nem terem annyi gyümölcsöt, mint amennyit kellene.

Szetyerov a nagy gazdasági krízisnek egyik okát a helytelen pénzügyi gazdálkodásban látja. Az állami pénzügyi gazdálkodás reformja érdekében Szetyerov újításokat javasol és mindehettekõl az adók, a vámok csökkentésére hívja fel az illetékesek figyelmét. A jugoszláv pénzügyi élet rövid fejlõdését is bemutatja, ismerteti, a Narodna Banka, az Állami Legfõbb Számvevõszék mûködését, az állami kölcsönöket és mindazon intézményeket, amelyek egybefüggenek. Külön emeli ki Szetyerov a Vajdaság adózási sérelmeit, mint a háboru elõtti idõk pénzügyi politikai maradványát. Ismerteti az állami bevételeket, az egyenes adókat, a fogyasztási adókat, a vámkezelést és mindent, ahol hibát észlel, reformok életbe léptetését sürgeti. Szetyerov Szlávko könyve a napokban hagyja el a sajtót. A könyv címe Nase Financije 1918—1925 és a beogradi Napredak könyvkiadó kiadásában jelenik meg. A könyv ára 40 dinár.

Tízmillió állami hitel a philadelphial világtiállítás jugoszláv osztályának megtervezésére. Az 1926-ban rendezendõ philadelphial világtiállításán a jugoszláv kereskedelem és ipar is részt fog venni. A kormány erre a célra tíz millió dinár hitelt szavazott meg.

BLONDEL
KÉPKERET
VITRIN

melyek speciálisan berendezett saját üzemünkben készülnek

ALKALMI AJÁNDÉK TÁRGYAK
LEGOLCSÓBBAN
BRAĆA KUNETZ
fõtéri üzletében szerezhetők be
ALAPITTATOTT 1884. 9294

BUTOROKAT
lefizetésre elad 6768
"ATLAS" d. d. Novisad, Šumadija s' a u. 10 (Haltarentul)

TÖZSDE

Zürich, nov. 25. Zárlat: Beograd 9.75, London 25.1375, Newyork 519, Brüsszel 23.50, Milanó 21, Amszterdam 208 ötnyelcad, Berlin 123.50, Bécs 73.125, Szófia 3.775, Prága 15.375, Varsó 75, Budapest 72.70, Bukarest 235.

Beograd, nov. 25. Zárlat: Páris 211, London 273.80, Newyork 56.37, Milanó 228.50, Berlin 13.46, Bécs 7.95, Prága 167.45, Budapest 7.92, Bukarest 25.55.

Noviszadi terménytõzsde, nov. 25. Buza: 8½ vagon bácskai 250 dinár, 3 vagon szerémi 76—77 kilós, 2%-os 250 dinár, 20 vagon bánáti, 70 kilós, 2%-os Dunai 270 dinár. Árpa: 1½ vagon bácskai 62 kilós 140 dinár. Tengeri: 40 vagon bánáti március—áprilisi 140 dinár, 1 vagon bácskai 155 dinár, 9 vagon szerémi 105—110 dinár, 5 vagon bácskai februári, 100%-os kassza 110 dinár, 12 vagon bácskai februári 122—122.50 dinár, 2½ vagon bácskai március—áprilisi, csatorna állomás, 100%-os kassza, 114 dinár. Liszt: 3½ vagon 0-ás G. kombinált bácskai 400 dinár. Irányzat: szilárd.

Budapesti terménytõzsde, nov. 25. A terménytõzsde a tegnapi lanyhaság után ismét jelentõsen megszilárdult. A kereslet rendkívül élénk buza iránt. Az amerikai piacokról is decemberre 3 egynyelcad, májusra 4 háromnegyed, júliusra 5 centes buzadrágulást jelentettek.

A budapesti tõzsdén már nyitáskor 5000 koronával magasabb pénzajánlatok vannak novemberi szállításra, márciusra pedig 15.000 koronával drágább a buza nyitáskor. Ugy a bécsi, mint a budapesti kontremín sürgõs fedezési vásárlásai szilárdítják a piacot. 380—382.500 koronát fizetnek nyitáskor 77-es tisztai buzáért és 385—387.500 koronát a 79-esért.

A rozs is szilárd és 2500—5000 koronával drágább. 235.000 koronát kínálnak a rozsért nyitáskor Budapesten, de ezen az áron nem igen lehet áruhoz jutni.

Csíkagói gabonátõzsde, nov. 24. Buza decemberre 162, buza májusra 160.5. Tengeri decemberre 74.25, tengeri májusra 79.5. Zab decemberre 38.75, zab májusra 43.25. Róz decemberre 90.125, róz májusra 97.

Newyorki gabonátõzsde, nov. 24. Buza 183—182. Tengeri 89.125. Liszt 750—790. Az irányzat tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vízek mai állása a következõ: Duna: Bezdán 360 (—20), Vukovár 400 (—14), Palánka 416 (—12), Noviszad 434 (—), Zemun 508 (+8), Pansevó 485 (+10), Szmederevó 531 (+6), Orsova 418 (+2). Dráva: Maribor 115 (—17), Zakanj 2 (—8), Donji Miholjac 234 (—30). Száva: Zagreb 30 (—18), Sisak 610 (—55), Jasenovac 788 (—10), Bród 744 (—), Mitrovica 673 (+), Samac 673 (+3), Beograd 440 (+6). Tisza: Senta 494 (—8), Bece 452 (—4), Tittel 484 (+2).

EHGYOMORRA
SCHMIDT HAUER
KESERÜ VIZE
biztosítja a jó étvágyat, kellemes ízét és munkakedvet.

VÉDJEGY: VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ ETIKETTRE RAGASZTVA

Az elõkelõ és mûvelt világ csak és kizárólag

Eau de Cologne Original *Parfuma* *Gegenüber*
gyártmányt használ

KAPHATÓ EREDETI GYÁRI ÁRON MINDEN ELÕKELETTB B ÜZLETBEN

NYILTTÉR.

Opštinsko Poglavarstvo Kn. Vinograd
br. 3039/925.

Oglas

Dan 29. novembra 1925. god. održati će se u opštini Kn. Vinograd god šnji naknadni vašar (sajam) na koju se može doerari svakovrsno blago potičuće iz nezaraženih opština, te providjeno valjanom marvenom putnicom.

Kn. Vinograd, 23. novembra 1925.

Opštinsko Poglavarstvo.

Értesitem a helybeli és vidéki nagyra-
becsült megrendelőimet, hogy üzletemet

Zrinjski trg 2.

a zsidó templom mellé helyeztem át.

9561

Róka ortopéd és műcipész

„NADA“ Kiházasító- és „DAR“ Szü-
lézeti Segély Egyesületek megalakultak és
tagokat Harambašićeva ul. 25. sz. alatt
(Jogakadémiával, volt Tanítónőképezdével)
szemben még felvesz.

2091

Új cserépkályhák
1600 Din.-től beállításal
kaphatók

Átalakításokat
jutányos árban
elvállal

Takács Mihály
cserépkályhás
Agina ulica 2. szám
(Városi zenede mögött)

5047

Hengerfurásokat

vállal bárhol helyszínen
a legmodernebb és legprecízebb
hengerfurógépekkel

Krausz Gyula

vas- és fémöntődjé V.-Bečkerek
Gundulićeva ul. 7. Telefon 329.
3778

2 éves száraz akác

**BOGNÁRFA és
KOMLÓKARÓ**
minden mennyiségben
kapható

Szemző Bélánál
Subotica

7504

10037

AUTÓ TULAJDONOSOK VIGYÁZAT!

Vállaljuk AUTÓK gyári javítását.

Modern berendezésünkkel alkatrészeket
készítünk.

Öntvény és alumínium hegesztés.

HAMBURGER

gépgyári műhely Subotica

Garázsoknak és javító műhelyeknek
árkedvezmény!

Telefon 566.

Telefon 566.

10031

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. **Subotica** Tel. 190 és 192

Táviratcim: Kenderipar.

Detailüzlet: Városi bérpalota.

Engross és irodák: Wil o-ova ulica 7.

Kender-, len-, jutaárak, pokrócok,
szőnyegek, kárpitoscikkek.

Butorszövetek
kiárusítása
gyári áron

SZÜCS, SZÖRME-

ÁRUHÁZ

NETTEL és FARKAS

Kr. Petra 27 **NOVISAD** Telefon 187
Központ: WIEN

a legnagyobb választék kész női- és férfi ször-
mekabát, valamint nyers szörmeáruban,
a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

NAGYBAN

KICSINYBEN

9432

Bekevert, tiszta disznózsírt,

sózott és füstölt szalonnát,

füstölthúst állandóan vásárol

Lederer Leó cég, Sombor

6379

„ARGUS“ Általános **BEOGRAD**
Információsiroda

JUGOSZLÁVIA
LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓ

ARGUS megóvja kezes követelektől és veszteségektől
ARGUS összeköttetéseket szerez vásárlóképes hazakkal
ARGUS kivitel lehetőségeket teremti
ARGUS olcsón, reálisan és bizalmasan végzi inkasszót
ARGUS közli a kiírt állami számlásokot
ARGUS több ezer elsőrendű referenciával rendelkezik

Hitel tudósító előfizetési árak:

10 információ 400 dinár, 25 információ 875 dinár
50 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Táviratcim: ARGUS—BEOGRAD

9324

AKÁC és TÖLGY KOMLÓRUD
AKÁC és KÖRIS BOGNÁRFA
AKÁC SZŐLLŐKARÓ

minden mennyiségben
jutányos árban szállít prompt

KISS PÁL és Tsa cég, SOMBOR

Telefon 233. — Sürgőnycim: KISSKOMP.

10072

ELADÓ VENDÉGLŐ

Sentán, a Zlatna Greda ulica 1. szám alatt levő
házban, amely öt forrásos ugrára néz, a Nep-
kerti ut, tiszai vashid felől közvetlen közlésben
a sarkon van és igen jó hírű vendéglő, teljes
berendezéssel eladó és azonnal használatba át is
vehető. Huszák Orbánné Senta.

10170

BÜKKHASÁB

házhöz szállítva 100 kg 36.— din., aprítva 100 kg 42.— din.
bécsi diókoks 100 kg 100.— din. I-a ritányi kovácsoszen a leg-
olcsóbb napi áron, kerítéshez tölgyfaoszlóp minden nagyság-
ban olcsón kapható. — Mindennemű fuvarozást olcsón vállal.

RADOMIR PALJIĆ, SUBOTICA

Telefon 839. Teherpályaudvar. Telefon 839.

10077

Jugoszláv, szerb és horvát

NEMZETI-ZASZLÓK

tiszta gyapjuból, színe nap és víz ellen
garantálva van

60 cm. széles	90 cm. hosszú	Din.	45.—
75	120	70.—	
100	150	100.—	
120	200	150.—	

a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve,
bárhova, utánvétellel 10 dinárral több, szállít
KLEIN és WINKLER Subotica, Trumbićeva ul. 22.

Egyedárusítók minden városban kerestetnek.

10109

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
géplakatos műhelyemet
sejtem házamba, Save Tekelje ulica 21. sz. alá
helyeztem át.
Szíves pártfogást kér,
Wachtler Mihály, lakatos

FIGYELEM! **MODERN** FIGYELEM!

újannan renovált étterem **Művészsarnok**
„MAKJIK“ 10151

kitűnő ételek és italok — Figyelmes kiszolgálás
Legjobb és legolcsóbb étterem

PANČEVO, VOJVOĐA KULINKA 18.

Esténi kért hangverseny
Igazgató BRÜLL I. a Beograd szálló volt művésze

Uj modern temetkezési vállalat

Művészi kivitelű fa- és érekeporsók, állandóan
raktáron. — Legolcsóbb árak. — A n. é. közönség
szíves pártfogását kéri **ARADSZKI RADÓ UBOTICA**
Pašićeva ulica 12. Fekete Dénes-ház) 9904

Vulkanizáló, önálló, aki az autó-
gumik vulkanizálásában önállóan dolgozik, **forvételik Protić cégnél**
Novisad, Kr. Aleksandra 1. Ugyanitt az összes
autogumik vulkanizálása modern vulkanizáló ké-
szülékkel legmodernebb autójavitóműhelyben elvé-
geztetnek. — Kuláns árak. — Pontos kiszolgálás.
10174

125 HP GŐZGÉP

kazánnal vagy anélkül eladó. Üzemben megte-
kinthető és azonnal átvehető. Vételára kazánnal
együtt **250.000 dinár.** — Ugyanott egy 110
volts alig használt **GANZ-D NAMO** kapcsoló-
táblával együtt szintén eladó. Megkeresések
„Alkalmi vétel“ jellegre a kiadóba kéretnek. 9695

MEGJELENTEK A

Minerva Naptárak

1926-ra

Vajdasági Magyar Naptár

Jézus Szent Szive Naptár

Gazdák Naptára

Petőfi Naptár

Kis Naptár

Minden naptárban kalendárium, római katolikus
protestáns és görögkeleti ünnepek, izrae ita nap,
tár, az ünnepnapok vörösbetűvel való feltüntetése-
katolikus, protestáns és pravoszláv vasárnapi
szoltárok feltüntetése, a nap kelte és nyugta, a
hold kelte és nyugta, a hold járása, megbízható
időjárás, verses százesztendősvérendőmondó, az
1926. év csillagászati és kortani jellemzése, az
ünnepek dátuma, az állami ünnepek, iskolai szü-
netek, a nap- és holdfogyatkozás, a bolygók és az
uralkodó bolygó járásának magyarázata, a névna-
pok betűsoros jegyzéke, pontos vásári jegyzék. A
naptaarak színes, mélynyomású, művészi kemény
fedőlappal vannak ellátva.

Naptáraink szétküldése csak viszonzatelladók részére
már megkezdődött s a rendeléseket a beérkezés
sorrendjében expedáljuk.

SIESSEN MEGRENDELÉST TENNI!

MINERVA NYOMDA R. T.
SUBOTICA

Legelőnyösebben ajánlok:

**FELTÖRT DIÓT
DIÓT
MANDULÁT
MOGYORÓT
JÁNOSKENYERET
LEKVÁRT**

továbbá az összes fűszer- és csemegeárut, kül- és belföldi pezsgőket, likőröket nagyban és kicsinyben.
Nagy raktár Litke For England De Lossy és Bouvier pezsgőkben

Róza Schäffer
Subotica
VII., Pašičeva ulica 7. szám

Minden vevő, aki 500 dinár összegben vásárol

**ingyen kap
3 méter vásznat**

Árainkat 50%-kal leszállítottuk

Figyelje meg olcsó árainkat és áruink kiváló minőségét

Vászonokkázió

- 75 cm széles kitűnő mosó, erős vászon 11.50 D.
- 80 cm legfinomabb cseh áru, Herm. Pollack gyártmány 13.50 D.
- 160 cm. lepedővászon, legkiválóbb minőség 40.- D.
- Tiszta len, damaszt törölköző 25.- D.
- Damasztabrosz, legfinomabb, jó mosó 75.- D.

Braća Lőwy, Subotica
Jelačićeva ulica 5.

Kiskápolna mellett

Ügyeljen a holnapi lapban megjelenő SZÖVETOKKÁZIÓ HIRDETÉSÜNKRE

**A HÁZIASSZONYOK DROGERIÁJA
a „NADA” DROGERIA**

mert a piacon van, utba esik és a legolcsóbb bevásárlási hely (Huziac)

Értesítés

A n. é. közönségnek ezután adom szíves tudomására, hogy férfi szabó üzletemet Sokolska ulica 1. szám alól Vilsanova ulica 20. szám alá a Főposta és Vöröskőr iskolával szemben (Lepedát-ház) áthelyeztem és annak vezetését Csaba fiának, aki tőlem elsajátított tudását Londonban szerzett tapasztalataival gazdagítva, az üzletet a régi cég alatt vezeti tovább.

Kérem meggyabesült rendeléseim, hogy velem szemben tanúsított panaszukat Csaba fiamnál is fenntartani szíveskedjenek. Tisztelettel

Nánay Mihály

Üzletáthelyezés!

Értesitem a n. é. közönséget hogy szabóságom t

Sokolska ul. 18.

(Ben. Sudarevićeva ul. sarok) szim alá helyeztem át ahol raktár készletemből

mélyen leszállított árban

készíték férfi divatöltönyöket már Din. 1150-tól, télikabátokat Dinár 1300-tól kezdve

Szíves támogatást kér

Mándics Pál

uri divatszabó

Gyenge férfiak

kik szexuális gyengeségben (impotenciában)

sz szenvednek, feltétlen rendeljék meg a

LIBIDIN-t

Külföldi orvos-tanárral szabadalmazva. Gyorsan és gyökeresen gyógyít. Érdeklődni főképviseletnél

Subotica postafiók 176.

Raktár-helyiség

padlós és száraz, vasajtókkal, nagy befogadó érrel 1928 év február 1-től kiadó.

Érdeklődni lehet a Zrinjski trg 24. számú háznál a háztulajdonosnál. 9821

Kraljevbregei szőlő

és szántó 30 hold, vasúthoz közel

eladó

Cím a kiadóban

MICHLER és GLAS

uri- és divatszabók

Subotica, Skotus Viator 5.

Ajánlják a legújabb őszi és

téli angol szövet

új újdonságait, amelyek nagy választékban állnak

raktáron.

1-a búkkhasáb 36 din.

1-a aprított tűzifa 38 din.

100 kg-onként

Vujković J. és Tirska

futalepén TELEFON 669. Jukićeva ulica 41

Szerezze be szükségletét míg a készlet tart

9501

Pliisszi.ozás

legszébben

Gombbevonás

leggyorsabban

Gépa Jour

legolcsóbban készült

S. A. D. ENGL

varrógépfüzletben

Rudics-utca sarok

„ATLAS”

kereskedelmi cég

Beograd, Pašičeva 346. sz. m.

Minden praktikus hölgy csak

**Les Tissus
A.G.B.**

keres. Kereskedők saját érdekükben tekintsenek meg kollekciónkat!

Eladás csak kereskedőknek!

ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 20/III. — TELEFON 6—99.

Csuz

és

Reuma

VESZÉLY NÉLKÜL GYÓGYITHATÓ?

A reuma egy rejtélyes, rendkívül elterjedt betegség, amely sem szegényt, sem gazdagot nem kímél, áldozatai vannak az egyszerű kunyhóban és fényes palotákban egyaránt. Különösen sok emberben jelentkezik ez a betegség és sok olyan betegség, amelynek más neve is van, gyakran nem más, mint reuma. Végtag- és izomfájdalmak, dagadt ízületek, e görbült kezek és lábak, szúrás, szaggatás a különféle testrészekben, sőt gyakran a szembetegség is a reuma következménye.

Amilyen sokoldalú maga a betegség, annyiféle a különböző lehet és lehetetlen gyógyszereknek, orvoságoknak, kenőcsöknek és keverékeknek száma, amelyet a reumabetegeknek ajánlanak. A legtöbb ilyen szer nem alkalmas a gyógyításra, legfeljebb nagyon rövid időre enyhülést hoz. Amit mi ajánlunk Önnek, egy teljesen ártalmatlan ivókúra, amely már sok szenvedőn

segített.

Ami kuránk kitérő és gyorsan hat. Új híveket szerzendő, elhatároztuk, hogy mindenkinek, aki hozzánk fordul, ami nagyon érdekes és tanulságos kúriratunkat

TELJESEN INGYEN MEGKÜLDJÜK.

A kinek tehát fájdalmai vannak és ezektől a fájdalmaktól alaposan és veszélytelenül meg akar szabadulni, az írjon mégma a következő címre:

**AUGUST MÄRKZE, BERLIN-WILMERSDORF
BRUCHSALERSTRASSE 5. Abt. 313.**

4 EZER DINÁR EGY HÁLÓSZOBA

mely áll 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény és 1 toilettből masszív kemény fából a legjobb kidolgozásban, finom valódi réz butorvasalással, csiszolt tükörrel és üvegekkel.

KRAUSZ EDE butorkereskedés, NOVISAD, Kr. Aleksandra 20.

Figyelem! UJ ÜZLET! Okkazióárak!

Suboticán, Aleksandrova ulica 9 szám alatt

a huszonötéve fennálló EISLER IZSÓ konfekció áruház fióküzletet nyit, ahol női-, bakfis és gyermekfelöltők, férfi-, fiú és gyermek-készruhák, női felöltő újdonságok, esőköpenyek, prémbéleléses gazdászkatát, férfi- és fiugyermeköltönyök legmodernebb kivitelben, legolcsóbb áron kaphatók.

JUBILEUM!

JUBILEUMI AJÁNDÉK!

Üzletem negyedszázados fennállása alkalmából minden t. vásárló, aki 1500 dinárért vásárol, értékes jubiláris ajándékot kap.

EISLER IZSÓ SUBOTICA

Főüzlet Barátok temploma mellett. Fióküzlet Aleksandrova ul. 9

KORZÓ MOZI

November 26—29
csütörtök—vasárnap
Vidámság, kacaj, szerelem és
jazz-band!!
A
szépen kiváló vigjáték újdonsága
Huszárszerelem
szellemes ötletekkel fűszerezett
vigjáték 7 elvonásban
Főszereplők:
Edith Meller, Georg Alexander
Hétfőn
QUO VADIS...?
Elaások kérdete hétköznap
4, 6 és fél 9
vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

LIFKA MOZI

Egész héten
Paramount világfilm!
Színezett jelenetek!
TIZPARANCSOLAT
2 részben.
Mindkét rész egyszerre.
Ének és zenekísérettel!
Előadások kezdete naponta
1/2 4, 6, 1/2 9 órákor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kötészetesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 30 din.
Csak felbontott levélben lehet beküldeni.
Kérdések és válaszokhoz válassz bonyolult módok.

VÉTEL-ELADÁS

Új zongorák pianók,
csakis elsőrendű világ-
márkák. A leghosszabb le-
járatu részletfizetésre kap-
hatók 10 éves jótállás
mellett. Legnagyobb vá-
laszték az országban. Kap-
hatók Kain Lajos hang-
szerkereskedőnél Suboti-
ca Városháza. 2942

FIFI KÖLNI VIZ

Készíti PINTÉR gyógytár

Ingyen egy divatos sapka
minden vásárlónak, ki ru-
haszükségletét Földes Samu
ruhaüzletében szerzi be.
Jelenleg a Jugoszlavens-
ka Banka épületében, a
főtéren. Az összes rak-
táron levő árukat: bőrkabátokat (Din. 975), szőr-
megalléros és beléles tél-
kabátokat, elegáns raglá-
nokokat (Din. 750), gyer-
mekkabátokat, divatos
nőkabátokat (Din. 700) és
leányköpenyeket 20% ár-
engedmény mellett árusi-
tom ki, üzletáthelyezés
miatt. Hivatkozzon az új-
sághirdetésre. 5984

Új női fodrász reklámjai:

- Ondolálás Din. 10.—
- Fejmosás Din. 10.—
- Manikűrözés Din. 8.—
- Hajvágás Din. 8.—
- Hajfestés Din. 80-140

Samoj'o Krnjac
Paja Kujundžića ul. 3.

6 lóerős motor generátor-
ral, kőjárt, szalagfűrész,
mérleg olcsón eladó. Ra-
dác Potiskisvetinikola. 10182

Rövidárunak és női kala-
poknak megfelelő állványok,
használt konyhaedények,
zsíros hordók el-
adók. Tolstojeva ulica 25.

Fiat-áutó 501. tip. teljesen
jó állapotban eladó. Cim a
kiadóhivatalban. 10179

Jól bevezetett csinos ké-
zimunkaüzlet elköltözés
miatt átadó. Cim a kiadó-
ban. 10137

A kiházasító egyesületek tagjai

10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint
bárhon és ingyen esküvői fényképet kapnak
ÁDÁM ÉKSZERESZNÉL SUBOTICA
Rudić ulica 6. — Sugár fűszeres-ház.
9033

Heumann Mór Karadordev trg 12.

volt
könyv-, zenemű-, „Národ“ kávéház
írószer és Kunetz-féle házba
papirkereskedését helyezte át.

Asztalos-műhely nagyköz-
ségben. 4 paddal, lakás-
sal, jól bevezetett cikkel,
amely biztos megélhetést
nyújt, nagy vevőkörrel,
betegség miatt azonnal
eladó és átadó. Bővebbet
Lajčo Crnjaković bódés,
Subotica, az állomással
szemben. 10138

Eladó 30 HP Hofherr
gyári magánjáró motor,
6-os Umráth 7 légkörös
lokomobil, külön cséplők.
Vadócz Karolynál B.-To-
pola. 9688

Szuboticei Centralna Ban-
ka zálogosztálya Ale-
ksandrova ulica 4. Állan-
dóan folyósít kölcsönöket
ékszerekre és mindenféle
árúkra. 8920

HÁZ

beköltözhető, szép laká-
ssal, lakóhelyiségek mel-
lé helyiségekkel, kedvező
feltételek mellett olcsón
eladó. Cim SCHMOLKA hí-
retelői odában, Novisad Fu-
toški put 2. 10139

Jóforgalmu, járási szék-
helyen levő vendéglő sza-
badkézből jutányos áron
eladó. Cim a kiadóban.
10154

Barnaszen 26.— dinár mé-
termázsája. Előjegyezni
és befizetni a Centralna
Banka pénztáránál Ale-
ksandrova ul. 4. 10155

Supr.
FARKAS ANDRÁS
KÁRPITOS - DISZITÓ
tapétázási vállalat
SUBOTICA
Cara Dušana ulica 5. szám
Vas Ádám mellett
Tanonc felvétetik.

Fladó egy 2. sz. Wertheim
szekrény és egy kerti
garnitúra dr. Hirth Fe-
renc ügyvédnél. 10109

Eladó iókarban lévő 8 HP
magánjáró Marschall gőz-
kazán MÁV golyós csap-
ágyu, cséplőszekrény és
gyári elevátorral. Tuda-
közödhathat Aladits András
tulajdonosnál Svetozár-
Militicsen. 10120

METALLUM
elemek zseblámpákba

Publicit
Zgr

KÜLÖNFÉLE

Rizling, madlein, piros
blankamenka szőlővesszőt
gyökerest megvételre ke-
resek. Kádár Lajos, Save
Tekelije ul. 10096

Mindenemü ezüst pénzt,
továbbá briliánsokat, aran-
nyat és ezüst tárgyakat a
legmagasabb árrban ve-
szek. Josip Kaltneker Osi-
jek, I. Županijska ulica 22
10093

Hordók 25—30 literesek
használtak de kitünő mi-
nőség és azonnal tölthető
állapotban nagyobb
mennyiségben igen jua-
nyos árrban kapható.
Frank Sándornál, Vilsono-
va ulica 22, Subotican.
10059

Vas- és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-B CSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Szivógázmotoros malom
családi okok miatt sürgő-
sen eladó. Üzemben bár-
mikor megtekinthető. Csak
személyesen tárgyalok. —
Lenhardt Antal malomtu-
lajdonos, Vel.-Kikinda.
10015

W. H. F. teherautó 40 HP
jókarban, jutányosan el-
adó. Zonda Pál, Vel.-Ki-
kinda. 10046

Pódiumos körhinta eladó
Subotican, városi mázsá-
val szemben. 10006

Kis F. adásvétel és zálog-
intézet Subotica, Trumbi-
čeva (Petófi) ul. 11. Olcsón
eladó ruhák, felsőkabátok,
nőiingek, vászonkézimun-
kák, írógép cirilbetűvel,
sülvesztővarrógép, külön-
féle illatszerek, kávépót-
lék, butoradarabok, utazó-
búndák, nagyobb mennyi-
ségű tiszta gvaaju férfi-
női kabátszővet., 8474

Olcsó föld Bánáiban 68
hold egy tagban, szálással,
folyókuttal, belőle 30 hold
prima legelő, állattenyésztés-
re nagyon alkalmas,
családi körülmények miatt
eladó. Felvilágosítást a
tulajdonos, Margita (Ba-
nat) vagy Karavukovo ál-
lomás főnöke ad. 9924

Eladó olcsón egy 18 HP
Geer-féle magánjáró
nyersolaimotor. Kovács
Pál, Stara-Kanjiža. 9925

Kiadó a beltéren egy nagy
raktárhelyiség, egy iroda-
helyiség és egy külön be-
járatu lépcsőházi buto-
rozott szoba. Elfoglalhatók
azonnal. Bővebbet Schäf-
fer Róza fűszerüzletében
VII, Pašičeva ulica 7.
10167

Keresek egy szobás üres
lakást konyhával. Szabó
L. IV. Velebička ul. 26.
10169

Hauser nővérek női divat-
termében, Karadžićeva ul.
9. sz. olcsó árrakon ké-
szülnek elegáns francia
toilettek és jelmezek. —
Ugvanitt Hnisz István an-
gel nőiszabó elsőrendű
munkáit leszállított ára-
kon ajánlja. 10098

Butorozott szoba kony-
hahasználattal kiadó. Du-
bičeva ul. 48. 10176

Nyilas és Csajkás
órák, ékszerek és vésnök
Subotica, 8851
Strossmajerova ul. 7. Husplao
Aranyat, ezüstöt és drágakö-
veket veszünk és eladunk.

Olcsó és jó napan csakis
Németh Margit üzletében,
Subotica, Pašičeva ul. 8.
kapható. Megrendelésre ké-
szíték pehelyből, gvaaju-
ból és vattából, ugy újat
mint régit. Németh trafik,
Várospiac. 6710

Disznóvágást, husfűstöl-
ést elvállal Horváth Imre
hentes, VI., Madjarska
ul. 19. 9858

ÓRAK, ÉKSZEREK,
legolcsóbban, javítások
1-gpreeciébbben
FIEDORNÁL, Jelašićeva ul. 11.
Tanonc felvétetik.

A beltéren nagyobb üzlet-
helyiséget keresünk rak-
tárral. Cimeket a kiadóba
kér. 10133

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Patkánin patkányirtószert
doboz 15 dinár, kapható
minden gyógyszerárban
és drogeriában, továbbá
a Torontáli Agrárbanknál
Veliki-Beckereken. 9313

HÁZASSÁG

Fiatal földbirtokos 35 lán-
c földdel megnősülné. Aján-
latokat »Hozomány mellé-
kes« jellegre a kiadóhiva-
talba kérek. 10163

Házasságokat előkelő, egy-
szerű, vagyospos körökben
diszkrétén közvetíti **Faragó**
Jenő irodája, Budapest,
Népszínházutca tizenhat.
Cégjelzéstelen levelezés.
Fővilágosítás díjtalan. —
Személyes megbízatás ese-
tén előleges költség nincs!

A n. é. közönség szives
tudomására hozzuk, hogy
Subotican, Zrinjski trg 19.
szám alatt 9900

perzsaszőnyeg, kézimunka
és fehérmű üzletet nyi-
tottunk. Elvállalunk per-
zsaszőnyegek készítését és
szakszerű javítását, —
mennyasszonyi kelengyék
varrását és himzését, pár-
nák és lámpák montiro-
zását és festését a leg-
modernebb kivitelben, a
legsolidabb árrak mellett
Szives támogatást kérnek
Thurzó Nővérek

LEVELEZÉS

»Topolai árvák.« Ha még
nem késő, a felajánlott áll-
lást azonnal elfoglalnám.
Válaszát kérem e lapban
»Gyermekszertető« jellege
alatt. 10172

RÉVAI ADOLF
SUBOTICA

üzletét
Sokolska ul. 2. alá
(volt Gombkötő-utca)
Kunetz-házba helyezte át.
Ajánl: Elsőrendű meszel,
és cementet, legjobb minő-
ségű száraz portmentes re-
torta faszenet és elismert
1-a pécs-szabócsi két zer-
mosott kovácszenet
Telefon 551. 9729

FOGLALKOZÁS

Elsőrangú monogram- és
magashimzónót keresek
teljes ellátással, fizetés
megegyezés szerint. Aján-
latok és egy sajátkezűleg
készített monogram Žiga
Brichta, Vinkovci címre
küldendő. 10112

Jó megjelenésű, három
nyelvet tökéletesen beszé-
lő agilis, fiatal asszony
cukrászdába vagy hasonló
üzletbe kiszolgáló vagy
pénztárnoknőnek ajánlko-
zik. Cim: S. Petromanje
Vel.-Beckerek, Vojvoda
Putnika 29. 10175

Fiatal intelligens urileány
nevelőnői vagy házikisasz-
szonyi állást keres. Jó
bizonyítványokkal. Cime-
ket a kiadóba kér. 10190

Graham kenyér
gyomor- és cukorbetegségeknak,
naponta friss
karlsbadi kétszersült
kapható 8216
MAYER ALFRED
villanyerőre berendezett
üzemében
Subotica, Kakasiskola mellett

Jól jövedelmező üzlethez
30.000 dinárral társnő ke-
restetik. Csakis komoly
25—30 éves nőktől kérek
ajánlatot. Varga, Kovacic-
va ul. 9. 10177

Magános uriember keres
35—40 éves erősebb jó
megjelenésű házvezetőnőt,
ki jól főz. Cim a kiadó-
hivatalban. 10165

Gyermektelen házmaster-
pár azonnalra fölvetetik.
Érdeklődni Uiházi éksze-
résznél. 10189

Keresünk
2 idősebb
öntőt
állandó alkalmazásra,
lakással
Vasöntőde és Gépgyár
Ing. Kovač i Drug
Novisad, Potoška kaplja

Ügyes fűszerkereskedő-
segéd, beszél szerbiul és
magyarul, december 1-re
állást keres. Esetleg teljes
ellátással. Cimeket a ki-
adóba kérem leadni. 10186

Kocsis-kihordó azonnal
felvétetik. Cim a kiadó-
ban. 10145

Karácsonyi vásárra
raktárról vagy mérték
után
legolcsóbban szálitanak
DONDÓ ÉS TÁRSA
divatcipészek
Subotica, Sušićeva ul. 10.
Margit-malommal szemben. 7724

Kifutó iju felvétetik. Ré-
vai mészkereskedés, So-
kolska ul. 2. 10159

Perfekt fogtechnikus azon-
nali belépésre kerestetik.
Ajánlatokat kérem címre-
re beküldeni. Dr. Lukits
fogorvos, Sombor. 19114

Száraz belet I. 60 dinár 100 mét.-kint Sózott vastag szalámi-belet méterenkint 1 és 2 dinárért ajánl:
II. 50 dinár 100 mét.-kint
BÉLIPAR R.-T. Subotica